15. marec 1963

CINKARNAR

LETO X. — ŠT. 3.

GLASILO DELAVSKEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

Izdaja Cinkarna metalurško-kemična industrija, Celje. Uredja uredniški odbor. Odgovorni urednik Herbert Savodnik Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar«, Cinkarna, Celje. Tel. 215 in 216. Naklada 2100 izvodov. Tisk in klišeji ČP »Celjski tisk« Celje.

OB LETNI KONFERENCI ZK:

Vedno večja prizadevnost

PODROBEN OBRAČUN DELA JE TEMELJ ZA PRIHODNJI NAPREDEK — KONFERENCE SE JE UDELEŽILO 87 % KOMUNISTOV — NA KONFERENCI SO BILI TUDI SEKRETAR OK ZKS CELJE, TOVARIŠ FRANC SIMONIČ, SEKRETAR ObK ZKS CELJE, TOVARIŠ STANE DIVJAK, PREDSEDNIK ObLO CELJE, TOVARIŠ JOŽE JOŠT, PREDSTAVNIK ŽELEZARNE ŠTORE IN ŠTEVILNI VODILNI DELAVCI IZ DOMAČEGA PODJETJA.

Povzetek iz referata

Po izvolitvi delovnih organov konference je začel brati poročilo tovarniškega komiteja njegov sekretar, tovariš Janez Jančigaj. Po uvodnih besedah je tovariš Jančigaj dejal: »Danes, ko gledamo nazaj, nam je jasno, da smo v mnogočem uspeli. Menim, da za vse te uspehe ne moremo nikogar posebej pohvaliti, četudi vemo, da so posamezniki prispevali več, drugi manj. V našem delu se je začela namreč vse močneje kazati težnja po skupnem, tovariškem delu.

Zares ni še vse tako, kakor bi moralo biti. Še poznamo ljudi, ki stojijo ob strani in se nočejo vključiti v našo družbeno dejavnost. Nikogar sicer ni več, ki bi mogel ostati povsem neprizadet, ker je naše »življenje samo ustvarilo pogoje, da se izključi iz akcije, kdor vanjo ne posega.«

Ko je tovariš Jančigaj nadaljeval v poročilu o politično-ideološkem delu, je dejal: »Komite ne ugotavlja, da idejni nivo našega članstva stagnira, ne — pač pa so naloge takšne, da je velikemu delu našega članstva za uspešno delo ta nivo prenizek.« Zatem je nadaljeval z ugotovitvami, da mnogi komunisti ne poznajo dovolj sodobne družbeno-politične in družbeno-ekonomske problematike in nakazal nujnost, da v tej smeri poskrbimo za izobraževanje vseh komunistov, kakor tudi drugih članov kolektiva, ki delujejo v množičnih organizacijah ali upravnih organih. Tovariš sekretar je v poročilu dejal, da so osnovne organizacije in prav tako tovarniški komite, v zadnjem obdobju pripravili številne razprave, predavanja in še druge oblike izobraževanja, ki so se jih pa v večini primerov udeleževali prav tisti komunisti, ki jim takšno izobraževanje skoraj ne bi bilo več potrebno, medtem ko komunistov, ki bi morali spoznati še vrsto pomembnih stvari, večidel ni bilo na te sestanke. Tudi v Občinski politični šoli so trenutno nekateri naši komunisti, a vsi komunisti v podjetju so imeli priložnost, da so se oskrbeli z raznimi pripomočki za študij sodobne družbeno-politične in ekonomske problematike. Seveda nam ostaja tudi v prihodnje nujnost, da z vsestranskim izobraževanjem nadaljujemo in ga celo izpopolnimo z oblikami, ki bodo zagotovile članstvu, da bo na predavanjih in seminarjih zares pridobilo, tisto znanje, ki ga v resnici potrebujejo. Enako si bomo morali v prihodnje prizadevati, da razširimo takšno izobraževalno delo tudi na tiste člane kolektiva, ki sicer niso člani Zveze komunistov, a bi to znanje prav tako potrebovali, bodisi, da so na takšnih delovnih mestih ali pa v organih delavskega upravljanja. V tem širšem izobraževanju letos nismo najbolje uspeli, a ga bomo morali zato v prihodnje dosti bolj temeljito uveljaviti.

Ko je govoril tovariš Jančigaj o delu komunistov v družbenih organizacijah, je poudaril, da se komunistom še vedno ne zdi sodelovati v SZDL, Zvezi sindikatov in drugih organizacijah, predvsem pa je čutiti, da se komunisti iz podjetij preveč izogibljejo sodelovanja z družbenimi organizacijami na terenu. Pa četudi pogledamo samo naše interno delo komunistov v organih sindikata posameznih ekonomskih enot, zaznamo precejšnjo malodušnost komunistov, ki si niso prizadevali za pravilno in ustrezno delovanje sindikalne organizacije v posameznih obratih.

Podobno stanje je ugotavljal tovariš sekretar v poročilu, ko je govoril o vlogi komunistov v sa-

(Nadaljevanje na 2. strani)

HALO, HALO... CELJE 39-81

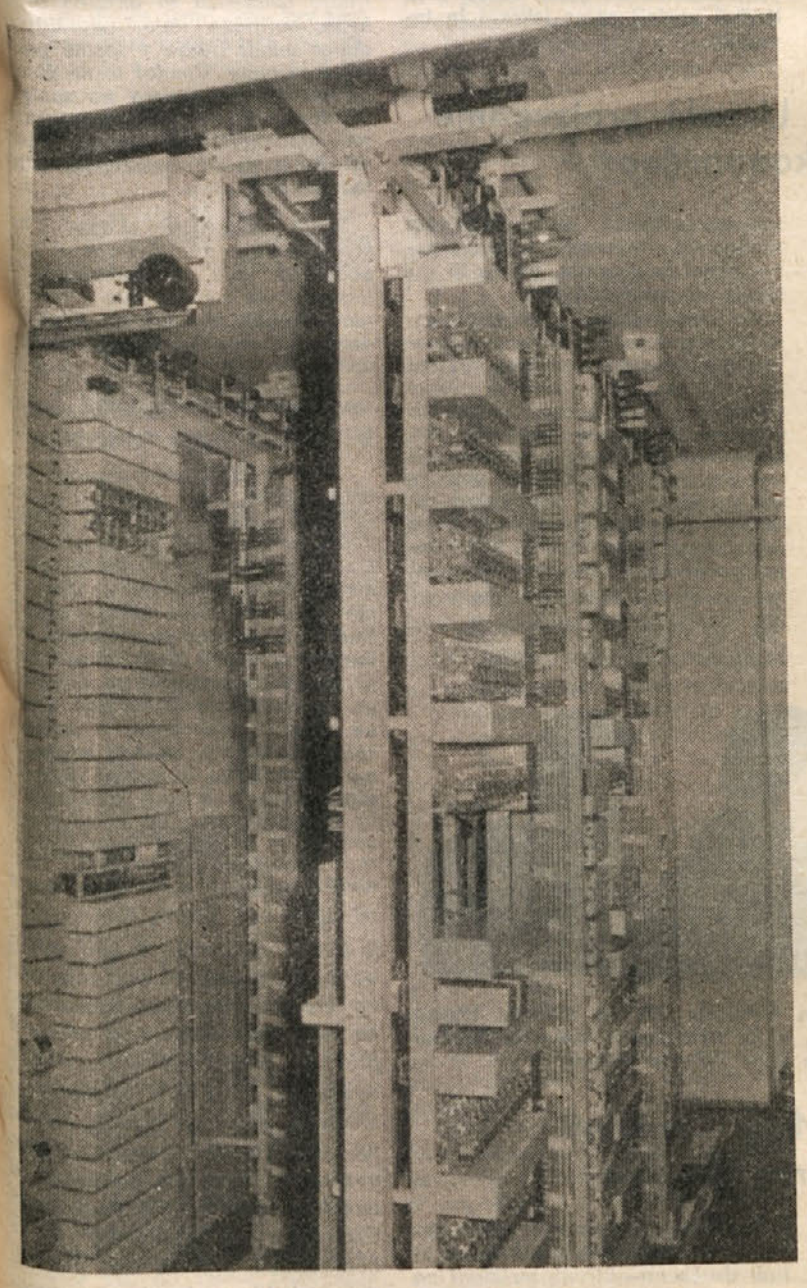

Del naprav naše hišne telefonske centrale. Poročilo berite na 8. strani

Vrednost točke

februar 1963

	Vrednost točke v din (neto)
I. Ekonomska enota metalurgija:	
1. predpražarna in žvepleni kislini	105,22
2. aglomeracija	117,00
3. Skupne službe (1 in 2.)	112,00
4. topilnica surovega cinka	105,00
5. topilnica finega cinka	124,03
6. cinkovo belilo	101,46
7. keramika	100,00
8. skupne službe celotne topilnice	103,92
9. skupne službe celotne ekonomske enote	106,31
10. kemijsko-metalurški analitski laboratorij	105,55
II. Ekonomska enota predelovalni obrati:	
1. valjarna cinkove pločevine	103,60
2. cinkografija	134,59
3. oblikovalnica cinkove pločevine	130,11
4. skupne službe ekonomske enote	109,85
III. Ekonomska enota anorganska kemija:	
1. obrat kromov galun	131,13
2. obrat natrijev hidrosulfit in metalit	107,31
3. obrat natrijev sulfid	107,00
4. obrat litopon, cinkov sulfat in barijev sulfid	104,06
5. obrat ultramarin	100,00
6. obrat svinčevi oksidi	109,97
7. obrat modra galica	100,00
8. obrat superfosfat	112,52
9. obrat anorganske kemije III (Mozirje)	132,14
10. skupne službe obratov — pigmenti	104,09
11. skupne službe obratov — soli	108,67
12. skupne službe ekonomske enote	105,91
IV. Ekonomska enota organska kemija z vsemi službami	122,65
V. Ekonomska enota vzdrževalni obrati:	
1. mehanična delavnica	108,18
2. gradbeni oddelek	105,97
3. elektrodelavnica	111,43
4. plinarna	108,18
5. energetski in merilni oddelek	106,25
6. oddelek za pripravo dela	109,12
7. skupne službe ekonomske enote	107,70
VI. Predračunske enote — administrativne in druge službe	106,14
1. družbena prehrana	99,34
VII. Celotno podjetje	108,18

Poslovni rezultati v letu 1962

Poslovno leto 1962 je za nami. O doseženih poslovnih rezultatih so centralni organi upravljanja že razpravljali in zaključni račun potrdili. Zaradi izredno kratkega roka, ki je bil določen za predložitev zaključnega računa, razpravljajo letos v ekonomskih enotah in sindikalnih odborih šele po potrditvi zaključnega računa, čeprav bi bilo prav, da bi kolektiv predhodno razpravljal o rezultatih poslovanja in dal DS pripombe in smernice, ki naj bi bile v pomoč organom upravljanja pri načrtovanju poslovne politike v tekočem letu. Saj se take razprave ne omejujejo zgolj na ugotavljanje doseženih poslovnih rezultatov, temveč pokažejo običajno tudi na subjektivne činitelje, ki so v neki določeni meri vplivali na rezultate poslovanja. Res je, da subjektivnih činiteljev ni mogoče nikdar popolnoma izločiti, vendar si moramo prizadevati, da njihov vpliv zmanjšamo na minimum.

Preteklo poslovno leto je bilo zelo razgibano. Kolektiv si je ob pričetku leta postavil zelo zahteven družbeni načrt, ki je predvideval poleg povečanja proizvodnje in produktivnosti dela ter ekonomičnosti proizvodnje, še znatno povečanje prodaje v tujino, pospešeno nadaljevanje rekonstrukcije podjetja ter izdelavo razvojnih programov. Začrtane naloge so bile znatno večje in težje od onih, ki so bile dosežene v letu 1961.

I. REZULTATI POSLOVANJA

Celotni poslovni rezultat podjetja se odraža:

a) v višini ustvarjenega obsega poslovanja — celotnega dohodka, realizacije in proizvodnje;

b) v ustvarjeni rentabilnostni stopnji.

To sta dva nedeljiva dela celotnega poslovnega rezultata podjetja. Iz teh se ugotavlja končni izid poslovanja, ker se vse komponente in vsi faktorji poslovanja stekajo v ustvarjalnem obsegu in v ustvarjeni rentabilnosti kot končnima rezultatoma odnosno ciljema poslovanja.

Zato si oglejmo najprej prvi pokazatelj obsega poslovanja, to je celotni dohodek.

A) Celotni dohodek — primerjan po fakturirani realizaciji, je porastel v primerjavi z letom 1961 za 9,14 %.

Celotni dohodek, ugotovljen in dosežen v letu 1962 po vnovčeni realizaciji, pa je dosegel višino celotnega dohodka, ki je bila v letu 1961 dosežena po fakturni realizaciji.

Na podlagi analize osnov doseženega celotnega dohodka je delavski svet ugotovil:

a) da je tempo porasta celotnega dohodka, ugotovljenega po fakturirani realizaciji hitrejši, kakor v letu 1961, ko je znašal porast v primerjavi z letom 1960 le 2,54 %;

b) da temelji porast celotnega dohodka na zdravih osnovah, to je na povečani proizvodnji in realizaciji in ne na zvišanju prodajnih cen;

c) da je kolektivu v letu 1962 uspelo povečati proizvodnjo in realizacijo v taki meri, da je višina celotnega dohodka, ugotovljena po vnovčeni realizaciji v letu 1962, dosegla višino celotnega dohodka, ki je bil ugotovljen v letu 1961 po fakturirani realizaciji. S tem pa je bila izvršena naloga, ki si jo je zadal kolektiv v začetku poslovnega leta, ko je sprejemal družbeni načrt za leto 1962;

d) da v strukturi realizacije prodaja v tujino znatno hitreje raste od domače prodaje. Prodaja na domačem trgu je v primerjavi z letom 1961 porasla za 2,8 %, v tujino pa za 39,5 %. Skoraj celotno povečanje proizvodnje je bilo prodano v tujino;

e) da se je kolektiv uspešno vključil v mednarodno delitev dela in doprinesel znaten delež k uravnovešenju zunanjetrgovinske bilance, kar je bila v letu 1962 in je še ena glavnih nalog industrije;

f) da je prodaja v tujino že presegla 2,000.000 dolarjev, kar predstavlja v primerjavi z letom 1961 povečanje za 44,72 % in to v pretežni večini v države s konvertabilnimi valutami.

B) PROIZVODNJA

Proizvodnja je v letu 1962 v primerjavi z letom 1961 porasla za 12,46 %.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Vedno večja prizadevnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

moupravnih organih. V delu teh organov smo nekajkrat naleteli na dejstva, da so določene zadeve že urejene in so jih morali organi delavskega samoupravljanja samo še potrditi. Tudi same razprave o določeni problematiki so bile zelo pičle in so težile v strokovnost, kateri upravljavci niso bili kos, niti ne komunisti. Prav zato bomo morali v prihodnje skrbeti, da bomo vsako stvar, ki jo bodo obravnavali organi delavskega samoupravljanja, še pred obravnavo posredovali kolektivu, predvsem komunistom, ki bodo potlej z jasnimi stališči nastopali na sejah teh organov.

V nadaljevanju poročila je tovariš Jančigaj omenil, da mladi komunisti niso povsem zadovoljili in da je prav zato komite ustanovil aktiv mladih komunistov, ki bo v prihodnje skrbel za pravilno usmerjenost dejavnosti mladih komunistov in mladine nasploh. Dotaknil se je tudi vprašanja članstva v Zvezi komunistov inženirjev in tehnikov, ki nikakor ni zadovoljivo, saj 7 komunistov-inženirjev in 15 komunistov-tehnikov ne more biti pohvalno za naše podjetje in našo organizacijo.

V poročilu je ugotovil tovariš sekretar tudi dejstvo, da je kljub nizkemu odstotku članstva v ZK Cinkarne, organizacija sprejela lani samo enega novega člana. Gre zares za to, da so zdaj postali kriteriji za sprejem v ZK ostrejši, a kljub temu postavljamo vprašanje, če je to dovolj, da med vsemi člani Cinkarne v enem letu ni več kot en sprejem? Dosti bolj ostri so bili komunisti pri kaznovanju, saj je bilo lani izključenih deset komunistov in 12 kaznovanih.

Ob zaključku svojega poročila se je tovariš sekretar dotaknil še vprašanja kadrovske politike podjetja, poročal je o delu komiteja samega, o delu osnovnih organizacij, o komunistih v odnosu do družbenega plana nasploh in o dosežkih v podjetju.

Po poldrugournem govoru tovariša sekretarja tovarniškega komiteja so komunisti po krajšem odmoru nadaljevali z delom v razpravi.

IZ RAZPRAVE NA LETNI KONFERENCI ZK

Nuša Fležar: Komunisti bi morali več znati

Prva se je priglasila k razpravi Nuša Fležarjeva, ki je navajala podatke o uspehih ankete med komunisti treh osnovnih organizacij: uprave, skupne delavnice in valjarne.

Med odgovori iz poznavanja Statuta ZKJ je bilo pravilnih samo 47,3 procenta, odgovorov na vprašanja iz programa je bilo pravilnih 6,58 procenta, na vprašanja iz tretjega Plenuma je odgovorilo pravilno 65,2 procenta testiranih, a na vprašanja iz IV. plenuma samo 59,1 %. Na vprašanja o aktualnih političnih dogodkih je odgovorilo pravilno 42,8 procenta, o novi ustavi pa samo 29,5 procenta testiranih.

Četudi so komunsiti dobili letos številno literaturo, ki so jo potlej predelovali na predavanjih, diskusijah in drugih študijskih oblikah, je ta anketa dokaz, da komunisti kaj hitro pozabijo snov, o kateri so razpravljali in da bo zato potrebno še v prihodnje vestno proučevati in ponavljati osnovne materiale o delovanju Zveze komunistov.

Viktor Skale: Več lastne vzgoje

Iz razprave tovarišice Fležarjeve vidimo, da naši komunisti zelo malo poznajo dokumentacijo naše Partije. Če pogledamo, koliko naših komunistov pozna Statut in Program, vidimo, da jih je zelo malo in prav zaradi tega ne moremo nastopati enotno. Če bi temeljne dokumente Zveze komunistov bolje poznali, bi ne prišlo do raznih nasprotij, ki jih čestokrat ne moremo vskladiti z našo splošno politiko. Za primer bi navedel misel, ki jo je izrekel nekdo v razgovoru skupine komunistov, kako naj bodo delavci, ki nimajo zadostne osnovne izobrazbe, člani Zveze komunistov, ko ne poznajo niti osnovne smeri in niso ideološko politično razgledani, ker prav zaradi premajhne splošne izobrazbe ne morejo dojemati sodobna ideološka in ekonomska načela.

Toda iz naše zgodovine poznamo vrsto primerov, ko so se mnogi komunisti sami ideološko izobraževali v dosti težjih pogojih, kakor jih imamo danes, in ti ljudje so še danes med vodilnimi misleci in usmerjevavci našega družbenega življenja. En tak vzor je tovariš Franc Leskošek-Luka, ki je bil strugar v Tovarni emajlirane posode. Tovariš Leskošek je kmalu spoznal, da je poleg strokovne izobrazbe nujno potrebna tudi družbena in ekonomska izobrazba. Naši komunisti danes ne kažejo nagnjenja, niti volje za tovrstno izobraževanje. To malodušje potrjuje dejstvo, da naši komunisti zapuščajo pouk v tehniški srednji šoli, namesto, da bi bili komunisti med prvimi, ki bi se trudili za strokovno in politično razgledanost, prav ti izstopajo iz šole in ne najdejo pravega delovnega zagona.

Drug vzor iz naše nedavne zgodovine je tovariš Peter Stante-Skala, ki je delal na najtežjem delovnem mestu v obratu topilnice našega podjetja in je danes med vodilnimi predstavniki našega družbenega vodstva. Tudi on je v tistih težkih časih, ko se je proletariat boril proti kapitalizmu, s polno mero lastne volje segal po številni literaturi, da je s svojim znanjem lahko prispeval k zmagi socializma in urejanju našega družbenega sistema. Takšnih primerov bi mogli našteti še celo vrsto in komunisti bi morali v današnjih dneh, ko jim družba nudi vse možnosti za vsestransko izobraževanje, pokazati več dobre volje, da bi se strokovno in idejno izoblikovali, ker brez izobrazbe ne morejo pričakovati, da bi sodelavci upoštevali njihova mnenja.

Zato si mora naša organizacija v prihodnje prizadevati, da bo sestavila takšen program izobraževanja, ki bo omogočil vsem komunistom pridobivati izobrazbo do tiste stopnje, ki mu je potrebna. Če pa posamezni tovariši teh možnosti ne bodo hoteli izkoristiti, jim bomo pač morali povedati, da zanje ni mesta v vrstah Zveze komunistov.

Ing. Franc Kapus: strokovnjak - politični delavec

V poročilu smo slišali, kakšne naloge imajo strokovnjaki v družbeno politični dejavnosti. In kakor vidimo v poročilu, je ta dejavnost med našimi strokovnjaki porazna. Mnenje nekaterih, da inženirju ni potrebna družbena in politična aktivnost, temveč samo ozka strokovna usmerjenost, je nepravilno. Če upoštevamo, da je med našimi inženirji, samo sedem članov Zveze komunistov, nastaja vprašanje, kako sploh lahko zaživijo v decentralizaciji organi delavskega samoupravljanja, če ljudje v teh organih ne razumejo onajsnovnejših stvari, v zvezi z decentralizacijo upravljanja. Če pogledamo članstvo med tehniki, vidimo, da je procent tehnikov v članstvu ZK neprimerno boljši. To nam kaže, da inženir, ki pride direktno iz šole v podjetje, ne pozna sistema poslovanja podjetja, ker ga o tem poprej ni nihče seznanil in ne pozna niti delokroga organov upravljanja. Zato mora biti naša naloga v prihodnje, da pritegnemo inženirje v večji meri v splošno dogajanje v podjetju.

Vinko Jesenovec: Karierizem

Tega bi komunisti v praksi ne smeli poznati, vendar smatrajo nekateri, da je Zveza komunistov pot, ki po njej pridejo člani do nekega cilja in uresničenja lastnih interesov. Imamo primer, ko je neki tovariš vrnil člansko izkaznico zato, ker ni dobil stanovanja. Slaba stran našega članstva so tudi tisti komunisti, ki so postali člani Zveze, pa jim potlej ni bilo ničesar več mar. Član Zveze komunistov pa je lahko samo tisti, ki nenehno spremlja družbeno dogajanje in se zavzema za pravilnost družbenega razvoja.

V prihodnje bomo morali sprejemati v članstvo Zveze komunistov z večjim premislekom, tako da bomo sprejeli zares samo takšne tovarišice in tovariše, ki bodo pripravljeni nesebično delovati in zastopati naše splošne interese.

Franc Tovornik: Kadrovska problematika podjetja

Glede na naravo našega dela imamo vsa leta velike premike delovne sile, saj je samo lani prišlo v podjetje okoli 380 delavcev in prav toliko jih je tudi odšlo. Takšno prihajanje in odhajanje nam mora nakazovati, da zadeve pri nas niso povsem urejene, a posledica teh premikov pomeni za podjetje veliko gospodarsko škodo. Da ti premiki izvirajo iz določenih pomanjkljivosti v podjetju, dokazuje tudi dejstvo, da zasegajo dve tretjini delavci, ki so imeli manj kot tri leta zaposlitve. Resnici na ljubo moramo priznati, da so vztrajni na svojih delovnih mestih samo starejši cinkarnarji.

Med vodilnimi razlogi je vsekakor težko fizično delo, ki ga poznamo še večji del v vseh obratih. Mehanizacija teh težavnih fizičnih delovnih mest bo zatorej ena izmed prvih nalog podjetja, če bomo hoteli v podjetje dobiti mlajšo delovno silo, ki bo v podjetju tudi ostala. Vzporedno s tem bomo seveda morali misliti tudi na ustrezna stanovanja in prehrano.

Toda številni razlogi za odhajanje delovne sile, ki je v podjetju komaj nekaj dni, so povsem notranjega značaja. Mnogi delavci, med njimi tudi komunisti, nimajo pravilnega odnosa do novincev, ki prihajajo v obrate. Neredki so primeri, da novinca v obratu sprejmejo zelo neljubeznivo in mnogi so prav zaradi tega zapustili podjetje, ker niso hoteli delati v takem delovnem okolju. Zato bomo morali komunisti skrbeti za tovariško delovno vzdušje, ki bo tudi novinca sprejelo ljubeznivo in ga pravilno usmerilo v kolektivno delo za kolektivne uspehe.

Če bo mlad človek v novih sodelavcih odkril dobre tovariše, bo z večjim veseljem premagoval začetne težave, kolektiv pa bo tako pridobil dobrega in zvestega delavca. Nepravilna so mišljenja nekaterih, ki mislijo, da je potrebno delavca v začetku preizkusiti na vse načine, če je zmožen delati. To pa ni pravilno, ker moramo vsakega novinca prilagajati postopoma in uvajati na delovno mesto. Na uvajalnih seminarjih smo novince v mnogih primerih ustrezno pripravili, vendar so potem v odnosih z delavci na delovnih mestih naleteli na nasprotja, ki so jih razočarala. Zato bo morala Zveza komunistov in vsi njeni člani v podjetju skrbeti, da bodo odnosi med ljudmi postali zares iskreni in tovariški.

Aleksander Rojnik: Uspehi proizvodnje in njena ekonomičnost

Ko ugotavljamo uspehe iz leta 1962, bi ne bilo pravilno, če ne bi osvetlili naših poslovnih rezultatov, posebno zato, ker smo ravno pri delitvi celotnega dohodka z novimi gospodarskimi inštrumenti dosegli boljše rezultate kot leta 1961. Naš dohodek smo obračunavali po vnovčeni realizaciji. Ob primerjavi fakturiranega dohodka iz leta 1961 je realizirani dohodek v letu 1962 enak. To je nedvomno velik uspeh. Iz podatkov ugotavljamo, da je tempo porasta celotnega dohodka neprimerno hitrejši, kar je za kolektiv zelo pozitivno, saj kaže struktura celotnega dohodka pozitivno tendenco porasta. Tudi to ugotavljamo, da je porast realizacije gotovih proizvodov hitrejši od porasta celotnega dohodka. In pri tem ugotavljamo, da povečujemo realizacijo predvsem iz obsega povečanega poslovanja, ne da bi zasledovali povišanje cen.

Ko razpravljamo o ekonomičnosti proizvodnje, se moramo zaustaviti pri poslovnih stroških. Pri tem ugotavljamo, da poslovni stroški naraščajo. Na porast poslovnih stroškov so vplivali predvsem zunanji faktorji, ki se jim nismo mogli izogniti, vendar smo porast poslovnih stroškov pokrili s porastom celotnega dohodka, kar je nedvomno velik uspeh kolektiva. Če bomo hoteli poslovne stroške zmanjšati, bomo morali kar najhitreje uresničiti vse začrtane rekonstrukcije, da bomo povečali proizvodnjo, rentabilnost in znižali lastno ceno.

Za novega sekretarja tovarniškega komiteja ZK so tovariši izbrali ing. Jerislava Cukrova (v sredini), a za namestnika tovariša Branka Pustoslemška (levo) in Bena Pečarja (desno)

Mitja Pipan: Mladi komunisti in njihov odnos do dela

Ko govorimo o mladini in njenem delu, moramo imeti pred očmi dejstvo, da gre tu predvsem za mlade delavce, ki so pred nedavnim postali člani našega kolektiva. Pričakovanje, da bodo ti mladi delavci aktivni na delovnem mestu in tudi družbeno aktivni, pa sloni na dejstvu, da se morajo ti mladi delavci uveljaviti predvsem kot polnokrvni člani kolektiva, če hoče da bodo aktivno posegali tudi družbeno in politično delo v okru tovarne.

Enakovrednost z delovnim o ljem pa je odvisna od številnih niteljev, ki jih skušamo uveljav v okviru naše tovarne.

Mimo teh so seveda še števi objektivni činitelji, ki začasno nje ne moremo vplivati. Gle družbeno politične aktivnosti, pa mladi delavci prepuščeni prete del sami sebi, da pokažejo, koli so voljni sodelovati v družbenop litičnem delu.

Nedvomno bi morala pri akti ranju mladih proizvajavcev pris vati Zveza mladine. Danes je v ši tovarni okoli 260 mladih pro vajavcev. Tolikšno število bi vsekakor moralo odražati v živl nju in delu naše tovarne. In za tega dela ne čutimo?

Prav gotovo je eden izmed membnih razlogov dolgoletna aktivnost mladinskih vodstev, ki pripeljala do celotne pasivnos mladine. Zato ni naključje, da se vabilom vodstva komiteja Zve mladine na sestanke in aktivnej delo odzvali tako redki mladinc da bi se morali ob tem vsi res zamisliti. Nekaj je gotovo. Vo stvo aktiva ZM bo moralo opusti zastarele in preživele oblike. P sluhniti bo moralo željam mlad proizvajavcev in jim s kvalitetni in pestrim delom vliti zanimanje aktivnejše sodelovanje v družbe političnem delu.

Nikakor ne morem soglašati trditvami, da bi mladi delavci kazali zanimanja za tovrstno d javnost. Potrebno pa jim je nudi res takšne oblike, ki ne bodo načelno in formalno opravičeva svoj obstoj. Kot ilustracijo za go njo trditev naj navedem, da je ok li 40 odstotkov anketiranih mladi proizvajavcev v celjskem okraj odgovorilo, da ne najdejo med ob likami dela ZM nobene, ki bi j zanimala. Res je, da primerjava starimi časi ni vzdržna. Danes s ogromno mladih delavcev izobra žuje. Čas, ki so ga poprej mladi ljudje izkoristili za aktivno druž beno politično delo, uporabljajo danes mladi ljudje v lastne prak tične namene. Vendar to ne pome ni, da jih vse drugo ne zanima. To drugo jim je treba nuditi v no vi, sodobnejši obliki. O nekem splošnem mrtvilu zatorej ne more mo govoriti.

Mladi proizvajavci se danes v na šem kolektivu uveljavljajo na vse področjih dela, od samoupravni organov do sodelovanja v razli nih sekcijah in društvih. Toda delovanje je individualno, ne usmerjeno in spontano. Nalog Zveze mladine v podjetju bi mo rala biti, da bi takšno delovanje zavestno usmerjala in pospeševala.

Jasno je, da bi ob trenutni situ aciji takšno delo vodstvo aktiva ZM težko zmoglo. Dobiti bi morale polno podporo ZK in vseh komu nistov, predvsem pa mladih komu nistov. Najbolj pogosto se srečuje mo z ugotovitvijo, da je pomoč Zveze komunistov itak nekako av tomatična, saj so člani ZM tudi člani ZK. Takšne trditve so nevzdrž ne, saj delajo mladi komunisti tudi na drugih področjih, v koliko sploh kje delajo, kajti tu se sreča mo s podatkom, da je med 260 mla dinci samo 17 mladih komunistov in če upoštevamo, da so na seste nek, ki ga je sklical aktiv ZM za radi tesnejšega sodelovanja z mla dimi komunisti, prišli samo štirje mladinci, nam trditve o avtomatič ni pomoči postanejo še bolj nesmi selne. Poleg tega pa kaže tako niz ko število mladincev-komunistov na to, da smo zadnje čase posvetili premalo pozornosti vključevanju mladincev v Zvezo komunistov. Smatram, da bi moral novi komite tej problematiki posvetiti polno pozornost, predvsem pa preiti od načelnih ugotavljanj h konkretnim razpravam in zaključkom ter s konkretnimi zadolžitvami poživeti delo mladih proizvajavcev, pred vsem pa mladih komunistov.

Z RAZPRAVE NA LETNI KONFERENCI ZK

Franc Grabar: Več mehanizacije

Tovariš Grabar se je priglasil k razpravi s hotenjem, da bi se naša konferenca v večji meri dotaknila napak, ki smo jih delali lani in skušala nakazati, kako bi te napake odpravili.

Cinkarna je staro podjetje, je dejal tovariš Grabar, ki se je počasi razvijalo in širilo ter je v naši svobodni socialistični državi doseglo lepe uspehe, na katere je lahko kolektiv ponosen. Ti rezultati so tako veliki, da bi se lahko cinkarna z njimi postavljala v svetovnem merilu. Naši uspehi so bili iz leta v leto boljši, vendar nismo nikoli ugotavljali, zakaj so ti rezultati tako veliki in zakaj rastejo. Tu moramo poudariti, da je to velika zasluga naših delovnih ljudi v Cinkarni. Veste, da potrebujemo v Cinkarni surovo delovno silo. Le s tako delovno silo smo v stanju doseči to, kar od nas proizvodnja zahteva. Mimo tega pa imamo v podjetju precej tehničnih kadrov — inženirjev in tehnikov — vendar so ti ljudje, če pogledamo nazaj, zelo malo vložili v proizvodnjo, četudi so zanjo prvenstveno odgovorni, namreč, da bi olajšali delavcu fizični napor z raznimi mehanizacijami. O tej stvari bi se morali pogovoriti in zahtevati od tehničnega kadra toliko, kolikor zmore dajati. Razumljivo je, da potrebujemo številne kadre v trenutku, ko gremo v velike rekonstrukcije, vendar se nismo nikoli vprašali, če v resnici potrebujemo toliko teh kadrov, kolikor jih predvidevamo in če so ti kadri, ki jih imamo zdaj v podjetju, zares dovolj zaposleni in uspešni.

Slišali smo, da pride v Cinkarno in da iz nje odide letno približno 380 delavcev. Ti ljudje odhajajo iz podjetja v glavnem zaradi pretežkih in nemogočih delovnih pogojev. Nujno je, da nove investicije čimprej izvedemo in da si bomo prizadevali za čimprejšnjo mehanizacijo najtežjih delovnih mest. Ta težka delovna mesta so ostala težka do danes samo zato, ker smo še vedno našli ljudi, ki so bili pripravljeni na težko fizično delo. Ko bo pa prišlo tako daleč, kar deloma že občutimo, da se ljudje ne bodo hoteli oprijeti težkih fizičnih del, bodo strokovnjaki primorani, da bodo ta delovna mesta mehanizirali. Zato je skrajni čas, da k tej mehanizaciji pristopimo, še preden bomo ostali brez ustrezne delovne sile.

Za leto 1963 smo določili 13 procentno zvišanje proizvodnje glede na uspehe leta 1962, kar bomo tudi morali uresničiti, če bomo hoteli obdržati enake osebne dohodke, kakor smo jih imeli lani. Vprašanje je, kako bomo v toliki meri zvišali proizvodnjo, če nismo vložili za mehanizacijo obratov niti enega vijaka. Če ne bomo poskrbeli za mehanizacijo obratov, potem bo delovna sila še vedno odhajala iz podjetja in nove delovne sile ne bomo mogli dobiti.

Vili Hladin: Delo mladinske organizacije v podjetju

Predsednik tovarniškega komiteja mladine se je dotaknil vprašanja nedejavnosti, ki jo beležimo v vrstah mladine že nekaj časa. Tu je navedel nekaj dejstev, da ta mladina vendarle ni tako nedejavna, kakor menimo, kajti precej mladincev sodeluje v raznih društvih in sekcijah, deloma v podjetju in deloma izven podjetja. Zares je še dosti mladih ljudi, ki so izven vsakega družbenega dogajanja in prav zanje bi se morala mladinska organizacija močneje zavzeti. Medtem pa si bomo morali v prihodnje prizadevati, da bomo vse tiste mlade ljudi, ki delujejo v raznih sekcijah in društvih usmerjali in jim dajali možnosti, da to svojo dejavnost spremenijo v pravo družbeno aktivnost in ne samo pasivno članstvo.

V razpravi o delu mladinske organizacije je tovariš Vili Hladin ugotovil, da sodelovanje med mladinskim vodstvom in drugimi vodstvi v podjetju doslej ni bilo najboljše, a v prihodnje bo skušala mladina popraviti tudi to pomanjkljivost, kar bo zagotovilo lepše uspehe v prihodnje.

Mladina ima v prihodnje nekaj dobrih načrtov, ki si jih bo prizadevala tudi uresničiti. Ne bo šlo, če ne bomo imeli konkretnih nalog. Primer tega, da smo ob konkretnih nalogah takoj pripravljeni sodelovati pa je tudi dejstvo, da smo na povabilo Občinskega komiteja ZMS Celje takoj pridobili določeno število mladincev za akcijo čiščenja snega na celjskih ulicah.

Ing. Jože Štumberger: Naloge komunistov ob rekonstrukciji tovarne

Če označimo kot rojstni dan nekega objekta tisti dan, ko smo dokončno sklenili, da ga bomo zgradili, potem moramo priznati tudi to, da je to tudi njegov dan staranja. Pri tem sploh ne gre za samo staranje objekta kot zgradbe, pač pa za staranje privzetega oziroma osvojenega tehnološkega procesa. Pri tem se moramo posebej zavedati, da je možno s precejšnjo gotovostjo določiti čas trajanja zgradbe in aparatur, ki objekt sestavljajo. Zelo težko pa je ob nenehnem razvoju tehnike in znanosti v naprej ocenjevati konkurenčno dobo osvojenega procesa, čeravno je v trenutku odločitve bil v komercialnem in tehničnem smislu zelo komercialen.

Če torej jemljemo prej navedeno merilo, potem ni težko določiti, da naši pravkar izgrajeni objekti oziroma objekti v izgradnji niti niso tako mladi in tudi ne ceneni v primerjavi s tem, če bi bili zgrajeni v predvidenem času, za katerega je bil privzet rentabilnostni račun.

Vse to gotovo govori, da moramo graditi hitro, kajti samo v tem je cenenost in hkrati planirana rentabilnost predvidenega produkta.

Naloga članov Zveze komunistov pa bi morala biti predvsem v tem, da se čimbolj spoznavajo s planom naših investicij, da jih — če so pravilne — podprejo v vseh primerih, tako v pogledu tolmačenja pričakujočih rezultatov po izgradnji, predvsem z namenom, da vsi člani kolektiva doumejo nujnost in vrednost odgovornosti pri odločanju o investicijskih skladih, kakor tudi o najemanju kreditov za nove gradnje.

Smatram, da smo doslej to nalogo v mnogem zanemarjali, saj je bilo malo sestankov osnovnih organizacij posvečenih tovrstni problematiki.

V splošnem bi moralo veljati pravilo, da naj stari objekti in procesi gradijo nove objekte in nove tehnološke procese. To pravilo pa narekuje dejstvo, da moramo dosti močneje poudariti rekonstrukcije in to ne samo rekonstrukcije obratov v celoti, marveč tudi posameznih strojev oziroma naprav. Te, tako imenovanje manjše rekonstrukcije, pa so najčešče rezultat racionalizatorskih oziroma novatorskih predlogov.

Člani Zveze komunistov v posameznih ekonomskih enotah bi se za to morali močneje zavzemati, da bi v razgovorih o racionalizatorskih predlogih vzpodbujali sodelavce k razmišljanju o možnostih za izboljšave določenih strojev, naprav ali olajšanje fizičnega dela. Naj bi ne bilo seje delavskega sveta ekonomske enote brez tovrstne razprave. Morda bo res šele deseti ali stoti predlog pomenil koristnost, vendar nam ob tem uspelem predlogu ne bo žal razprave o vseh prejšnjih predlogih.

Novi predlogi so čestokrat združeni s poskusi, ki ne dajo takoj določenih rezultatov in se jih zato nekateri obrati otepajo. V tem gre za nujnost, da upravljavci spoznajo korist takšnih poskusov, ki so na videz neuspešni, a nam v resnici pomenijo bogate izkušnje in velike pridobitve. In pri vsem tem delu so naloge članov Zveze komunistov velike, ker ne gre za prepričevanje posameznih članov komisij, temveč za prepričevanje vsega kolektiva, ki se čestokrat ne zaveda nujnosti posameznih izboljšav in se krčevito oklepa zdajšnjih zastarelih oblik.

Franc Bricman: Prizadevanje komunistov za uresničevanje plana

Med drugim je referat nakazal tudi naloge kolektiva v letu 1963. Letošnji načrt proizvodnje je za 13,69 % višji od lanskega; v metalurgiji za 14,97, v anorganski kemiji za 12,85 in v organski kemiji za 8,04 %.

Pred nami so težke naloge in morali se bomo z vsemi silami boriti, če jih bomo hoteli izpolnjevati. Te naloge bo uresničeval sicer ves kolektiv in niti enega ne sme biti med nami, ki bi klonil. Prav zato pa je potrebno, da bomo že zdaj v samem začetku zbrali vse sile, ki bodo iz dneva v dan vzpodbujale vsakega posameznika k zavestnemu in odločnemu boju za doseganje načrta oziroma celo preseganje.

Velik vpliv bodo imeli sicer upravni organi in odbori sindikalne organizacije, a v teh organih bodo spet komunisti tisti, ki bodo morali vzpodbujati in usmerjati vso dejavnost. Na vseh sejah samoupravnih organov in na sejah zborov proizvajavcev, ki jih bo organiziral sindikat bomo morali odločno preverjati, v koliki meri smo uresničili načrte in v koliki meri moramo povečati proizvodnjo, da bomo dosegli to, kar moremo doseči. V vseh primerih, ko bomo odkrili nedejavnost in zaostajanje, bomo morali odločno grajati vse tiste, ki bodo zakrivili takšne zastoje in izpade v proizvodnji.

Člani Zveze komunistov ne bodo smeli ostati mirni in ravnodušni, temveč bodo morali prvi z zanimanjem dognati uspehe in ugotavljati vse dobre in slabe strani našega dela, potlej pa prav tako enotno in z vnemo zahtevati in razlagati med ljudmi potrebo za večjo proizvodnjo, v kateri pa morajo biti prav komunisti povsod prvi in za zgled vsem drugim članom kolektiva.

Naip Sinanovski: Več osebne kritike

Tovariš Sinanovski se je dotaknil dela sestankov osnovnih organizacij Zveze komunistov, o katerem je dejal, da ni vselej takšno, kakor bi moralo biti. Na sestankih razpravljamo samo o delu, planu in podobno, nikoli pa ne obravnavamo posameznih tovarišev, jih ne kritiziramo, ker se nihče ne upa povedati resnice oziroma kritizirati. Posamezniki si ne upajo povedati svojega mnenja, ker se jim potlej zgodi, da so zaradi tega mnenja prizadeti in jim kritizirani tovariš, posebej, če je to mojster ali obratovodja, kritiko vrača z drugačnimi nevšečnostmi. Ne poznam primera, da bi obratovodja dotičnega, ki pri delu greši, klical na razgovor in mu povedal napake, temveč enostavno ukrepa proti njemu. Če smo komunisti in če pravilno gledamo svoja dejanja, potem bi morali vsakogar, ki dela nepravilno, takoj opozoriti, ne da bi se morali zaradi opozorila bati kakšnih posledic.

Tovariš Sinanovski je omenil tudi to, da je odklonil nagrado, ker se je zaradi partijske kazni čutil neprimeren, da bi nagrado sprejel. Toda kasneje, je ugotovil, da je dobil nagrado neki drug komunist, ki je bil prav tako partijsko kaznovan. Ob tem primeru je tovariš Sinanovski nadaljeval, moramo resno presoditi, kdo sodi v vrste Zveze komunistov, kajti vsi tisti, ki so v Zvezi komunistov zato, da bi si pridobili določeno osebno ugodje, nagrade, stanovanja in podobno, niso iskreni in ne sodijo v vrste ZKJ.

Ing. Drago Čeh: Dobro in slabo

Obširna diskusija in referat sta zajela precej problemov našega podjetja. V tem kratkem obdobju, od kar sem v podjetju, sem zapazil naslednje. Poročilo, ki smo ga slišali na lanski letni konferenci komunistov, je bilo dobro, vendar so bili rezultati podjetja slabi. Letos so rezultati podjetja boljši, poročilo pa navaja vrsto negativnih problemov, ki jih še imamo v podjetju. Iz tega lahko sklepamo, da je Zveza komunistov v podjetju začela delovati bolj kvalitetno in je že opazila problematiko, rešila letos vrsto vprašanj, ali jih vsaj nakazala, kako jih bomo morali reševati. Mislim, da je ta pot dobra. Veliko članov našega kolektiva, med njimi tudi člani Zveze komunistov, se lani oziroma še poprej, niso zavedali vseh težav in katastrof, pred katerimi je bila Cinkarna. Zaradi zastarelosti podjetja, nepravočasne skrbi za rekonstrukcije, je postajal dohodek podjetja stalno manjši, in tako smo prišli tako daleč, da je bila proizvodna cena cinku večja od njegove prodajne cene. Če bi šlo tako naprej, bi podjetje kmalu ne moglo več obstajati in bi ga morali likvidirati.

Lani smo o tem veliko razpravljali in smo z malimi rekonstrukcijami uspeli, da smo spravili voz naše ekonomike na pravo pot, v prihodnje pa si moramo prizadevati, da ta voz ekonomike spravimo navzgor, da bomo dosegli boljše rezultate v podjetju, da pridemo do normalnih osebnih dohodkov, kar je odvisno od povečanja skupnega — celotnega dohodka podjetja. In če hočemo te cilje doseči, mora biti Zveza komunistov v podjetju vodilna sila v vseh teh prizadevanjih in naporih.

Kar zadeva naše proizvodne uspehe, ne smemo vztrajati na povečevanju teh uspehov na račun večjega fizičnega izkoriščanja delovne sile. To so jasno določili samoupravni organi, konferenca sindikalne organizacije in drugi, temveč moramo povečevati proizvodnjo z uvajanjem sodobnih tehnoloških procesov, z mehanizacijo in avtomatizacijo proizvodnje. V topilnici ne moremo storiti ničesar, dokler ne bomo postavili še dve destilacijski peči. Cilj v sami topilnici je, da z istim številom ljudi povečamo proizvodnjo od 20.000 na 32.000 ton z mehaniziranim šaržiranjem in dešaržiranjem, z mehanizacijo odvoza ogorkov in podobno.

Enako je v valjarni. Valjarna z današnjimi stroji ne more uresničiti začrtanega povečanja proizvodnje od 5 na 15.000 ton, ker tudi v valjarni ne moremo povečevati proizvodnje na račun fizičnega dela, temveč samo z mehanizacijo. Morda bo kdo vprašal, zakaj ne zgradimo nove valjarne, in ne vzamemo toliko kredita za to gradnjo. Glede najemanja kreditov moramo vedeti, da si jih smemo dovoliti samo toliko, kolikor bomo mogli tudi odplačevati. Lahko je vzeti denar, vendar ga je potem težko vračati.

Gledati moramo tudi na to, da bomo z boljšo organizacijo dela, z rekonstrukcijami, pravilnimi in modernejšimi tehnološkimi procesi, ki dajo večji izkoristek, dosegli izboljšanje in povečanje proizvodnje v toliki meri, kakor smo določili.

Nikakor ne morem soglašati z izjavo tovariša Grabarja, da nismo za mehanizacijo strojnih naprav vložili niti enega vijaka. Menim, da je tovariš Grabar v tem primeru nekoliko pretiraval, saj smo tudi v tem pogledu precej storili — primer je raztovarjanje koncentratov, kar smo uredili z mehanskim pogonom.

V novih delovnih procesih in delovnih odnosih je vprašanje človeka na prvem mestu. Jasno pa je, da od človeka, ki je doslej delal samo z zastarelimi napravami (lopata, kramp), ne moremo zahtevati, da bo že jutri delal s kompliciranimi mehaničnimi napravami, kakršne imamo npr. v novi žvepleni kislini, ki zahtevajo visoko iz-

(Nadaljevanje na 4. strani)

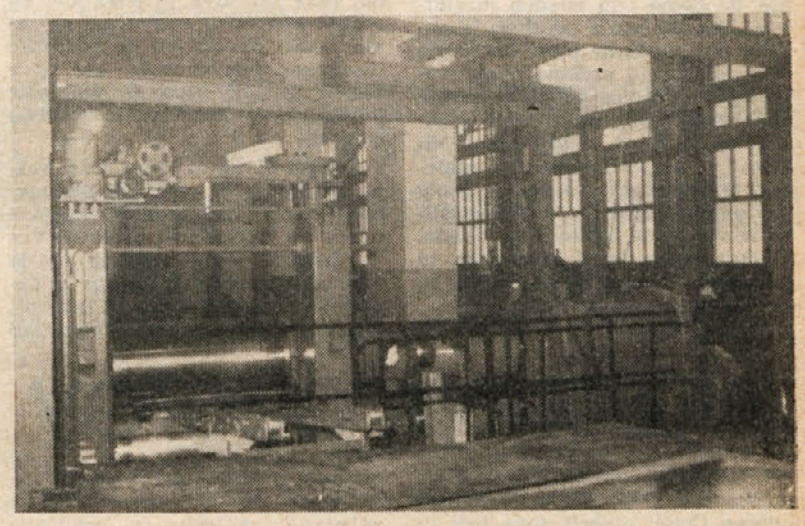

Del naprav v valjarni, ki nam bodo omogočale večjo proizvodnjo. Toda v kratkem bo valjarna dobila še nekaj novih naprav

Stojan Predič: Delo komunistov v družbenih organizacijah na terenu

Delo komunistov mora biti v prvi vrsti osredotočeno na delo v podjetju, vendar morajo komunisti poleg tega delovati tudi v družbenih organizacijah na terenu, kjer živijo. Predvsem gre tu za pojasnjevanje dejavnosti delovnih organizacij, kar zanima druge člane SZDL na terenu, ki dela v podjetju ne poznajo, a jih zanimajo vprašanja o delitvi dohodka, o investicijah, rekonstrukcijah in podobno. Na terenu pa vendarle ne najdemo komunistov iz kolektivov, ki bi odgovarjali na ta vprašanja.

V nadaljevanju svoje razprave se je tovariš Predić dotaknil nujnosti mehanizacije določenih delovnih mest. Dejal je, da je v tem letu, kar je v Cinkarni, zapazil že določene spremembe, medtem ko je ob prihodu podvomil v možnosti uspehov v Cinkarni, ker je našel polno mehanskih pomanjkljivosti. Dejstvo je, da smo v mehanizacijskem postopku šele na začetku, a s skupnimi močmi in največjo mero prizadevnosti bomo zagotovo uspeli in uspeti moramo, če bomo hoteli nadaljevati s proizvodnjo in jo povečevati, kar pa nikakor ne moremo več na račun povečanja fizičnega dela.

DOBRO IN SLABO

(Nadaljevanje s 3. strani)

obrazbo, pač pa je treba takšnega človeka predhodno usposobiti za taka delovna mesta. Ta delovna mesta zahtevajo inženirje in tehnike, katerih pa je v Cinkarni še zmerom premalo. Zato se pojavljajo velike težave, ki jih bomo morali reševati vsi skupaj, od inženirjev, tehnikov, VK delavcev, vse do najnižjega delavca. Vsi si moramo priazdevati, da bomo odpravili težka delovna mesta. Pri tem pa moramo biti potrpežljivi, ker je to zelo težak proces. Nekateri bi želeli, da to napravimo takorekoč čez noč, vendar to ne bo mogoče, in bo trajalo še dokaj časa.

Tudi na kadrovsko politiko nismo pozabili. Za vsak nov objekt planiramo potrebno število inženirjev, tehnikov, VK delavcev in podobno. In vsak nov elaborat nam iz dneva v dan narekuje večje potrebe kvalifiiciranih kadrov, vedno več strokovnih kadrov. Današnji načrt rekonstrukcije topilnice, povečanje žveplene kisline, obratov v anorganski kemiji in tako dalje nam narekuje: 76 inženirjev, 164 tehnikov in 212 VK delavcev, če hočemo, da bodo ti obrati delali. Zdaj imamo v podjetju 33 inženirjev in približno prav toliko tehnikov, samo 68 VK delavcev pa je sposobnih za to dejavnost, tako da nam manjka še več kot enkrat toliko strokovnjakov. S štipendiranjem bomo morali te kadre pridobiti, toda zaradi nujnih potreb smo morali ustanoviti svoj oddelek tehniške srednje šole, in absolventi te šole bodo prevzeli odgovorna delovna mesta.

Mojstrsko miselnost in prakso smo v podjetju ukinili in postavili na odgovorna mesta inženirje. Tu nastaja drug, izredno težak problem. Danes od inženirja ne zahtevamo samo strokovno znanje, temveč mora biti tudi družbeno politično delavec. O tem bi morali podrobno razpravljati. Ti ljudje — inženirji, ki prihajajo danes iz visokih šol, imajo izredno majhno ekonomsko-politično znanje — ali pa sploh nobenega. Kdo je tega kriv, ne vemo, verjetno pa so krive fakultete, ki bodočim inteligentom ne posredujejo niti najbolj osnovnega znanja iz ekonomsko-političnih ved. Mlad inženir, ki pride v podjetje, često ne ve ničesar o samoupravnih organih.

Naša naloga mora biti v prihodnje, da bomo tem mladim inženirjem, ki prihajajo s fakultet, in poznajo vse moderne plese do twista (tov, direktorja prekine odobravajoč aplavz), nihče pa jih ni seznanil z ekonomsko političnimi vedami, dali možnost za vzgajanje. Nikakor pa ne smemo od njih zahtevati tistega, česar ne znajo. Jasno nam mora biti, da bo podjetje toliko močnejše in toliko bolje delalo, kolikor bomo imeli inženirjev in tehnikov — torej kolikor višji bo strokovni nivo v podjetju.

V nadaljevanju se je tovariš direktor dotaknil še druge plati družbeno-ekonomskega principa, ki je čestokrat članom kolektiva nejasen. Še vedno imamo nekatere ljudi, je dejal tovariš direktor, ki mislijo, da imamo v podjetju neko blagajno, iz katere delimo denar. Toda že lani se je kolektiv začel zavedati, da te blagajne ni. Nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov to dejstvo še potrjuje. To blagajno si ustvarjamo sami, ustvarjamo si jo iz meseca v mesec — z našim lastnim delom.

Če bomo skupno vsem tem problemom posvetili dovolj pozornosti in jih reševali tako, kakor smo določili, potem bodo rezultati ob koncu poslovnega leta pozitivni. Pri vsem tem pa moramo biti potrpežljivi, kajti česar nismo mogli napraviti v preteklih petih ali desetih letih, tega tudi sedaj ne bomo mogli napraviti v enem samem letu. Skrbeti moramo predvsem za to, da bomo tisto, kar bomo naredili, naredili zares v redu in da bo z našimi dejanji soglašal ves kolektiv.

Branko Pustoslemšek: Skrbeti moramo za redno poslovanje

V svoji razpravi je tovariš Pustoslemšek omenil nekatere pomanjkljivosti v poslovanju, ki so nastale zaradi nedosledne skrbi za rednost poslovanja. Med primeri je navedel napravo nove žveplene kisline, ki je zaradi konstrukcijskih napak in neustreznosti začela nagajati še prej, preden je sploh začela redno obratovati. Nadalje je navedel defekt v valjarni, ki je za teden dni ustavil proizvodnjo, medtem ko bi trajal zastoj samo dva dni, če bi imeli pripravljene nadomestne dele. V mnogem smo sicer že uspeli, da smo takšne pomanjkljivosti za redno poslovanje odpravili, vendar se nam še vedno znova na določenih mestih ponavljajo. Zato pa bomo morali v prihodnje vse te napake pravočasno odkrivati in jih preprečevati, še preden bi nam znale znatneje škoditi.

FRANC SIMONIČ:

Še bolj upoštevati vsakega delovnega človeka

Zadnji je pozdravil konferenco sekretar Okrajnega komiteja Zveze komunistov Celje, tovariš Franc Simonič. Dejal je, da je z delom konference zelo zadovoljen, posebno z iskreno in odkritosrčno razpravo.

»Cinkarna je v drugi polovici preteklega leta dosegla izredno lepe uspehe in se tako uvrstila med najboljše kolektive v celjskem okraju. Velike uspehe ste zabeležili predvsem v ocenjevanju zaslug delovnega človeka in v tem Cinkarna vsekakor prednjači pred drugimi kolektivi.«

Tovariš Simonič je zatem dejal, da se je sprva bal zaradi uspeha konference, a potem, ko je slišal referat in ko je poslušal razpravo, je ugotovil, da glede partijskega dela v kolektivu nima nobenih pripomb, saj je kolektiv Cinkarne kljub težavam dosegel izredne uspehe v proizvodnji, storilnosti in ekonomičnosti proizvodnje. In te uspehe je dosegel kolektiv predvsem zaradi enotnosti v Zvezi komunistov, četudi smo lani nekajkrat pomislili, da te enotnosti ne bo, toda razprava je pokazala, da so bili komunisti enotni, pa ne samo zaradi obveznosti do partijske discipline, temveč zato, ker so v bistvu poznali osnovne probleme kolektiva, v katerem je vladala trdnost.

Referat je sprožil dva zelo važna problema. O enem je razpravljal tovariš Grabar, ki je poudaril odnos do človeka — proizvajavca — delavca, drug problem pa je vprašanje strokovnih kadrov in nadaljnja modernizacija Cinkarne. Na to vprašanje pa so odgovarjali že tovariš direktor, ing. Jože Štumberger in nekateri drugi.

Cinkarna je zastarelo podjetje. Tega, kdo je kriv, da je zastarelost toliko časa ostala, zdaj ne bi reševali. Vedeti pa moramo, da je v zdajšnji situaciji, ko skušamo iz leta v leto dosegati boljše osebne dohodke, nujno potrebno misliti tudi na to, da bomo povečevali proizvodnjo, kar nam bo edino omogočilo večanje osebnih dohodkov.

Tovariš Grabar je nekoliko zaostril svojo razpravo, ker je pač delavec v neposredni proizvodnji in je v stalnem kontaktu z delavci, ki pritiskajo nanj. Če hočemo doseči še večjo enotnost, je zatem predlagal tovariš Simonič, potlej moramo v prihodnje še bolj kot doslej upoštevati vsakega delovnega človeka, vsakega proizvajavca na delovnem mestu.

Sistem delitve dohodka v Cinkarni je tak, da delovnega človeka ne prizadene v materialnem pogledu. Z delavskim samoupravljanjem v ekonomskih enotah se je Cinkarna močno približala načelu, da vzpodbuja vsakega posameznika, da s svojim znanjem in s svojim deležem pripomore do skupnih uspehov. Partijska organizacija, zlasti pa še komunisti, ki so člani samoupravnih organov, bi morali nenehno spremljati vse probleme podjetja in jih sproti reševati. Včasih v podjetju ni časa, da bi s strokovnjaki razpravljali o določenih kritičnih vprašanjih proizvodnje, a v teh primerih vam bodo vedno pripravljeni pomagati občinski in okrajni politični forumi. Če se boste vsi, zlasti pa osnovne organizacije, sindikalne organizacije in mladinska organizacija posvečali ljudem, boste s tem zapravili sicer določen čas, vendar bo ta čas bogato poplačan, ko boste videli in doživljali uspehe svojega delovanja.

Referat je jasno nakazal, kaj pomeni sistem delavskega samoupravljanja. V vsaki ekonomski enoti je potrebno ob vsaki situaciji upoštevati delovnega človeka. Če boste imeli pravilen odnos do človeka, se bo tudi fluktuacija v podjetju znatno zmanjšala. V zadnjem letu ste nedvomno veliko napravili, a prizadevati si morate, da boste tudi v prihodnje tako nadaljevali in dosegali še boljše uspehe.

Ne da bi hotel zagovarjati mladino, moram povedati, da je mladina takšna, kakor smo jo vzgojili mi — starejši. Ne smemo pozabiti, da so pogoji, v katerih danes živi mladina, drugačni, kakor so bili takrat, ko smo bili mi mladi, prav tako pa so drugačne tudi dolžnosti, ki jih ima današnja mladina. In če se mladina ne odziva zahtevam, ki jih družba postavlja prednjo, jo moramo pač češče na njene obvezności opozarjati. Če se vprašamo, kdo je vzgajal nas — starejše, si lahko odgovorimo — delo! To bi bil tudi osnovni vzgojni moment pri današnji mladini. Na delo pa moramo mladino pripraviti, jo usmeriti in ji nasvetovati, kako naj popravi napake, ki jih je zakrivila doslej. To pa ni najbolj enostaven proces. Da je v Cinkarni tako malo mladih komunistov ni pravilno, saj med 260 mladinci mora biti precej takšnih, ki imajo sicer morda kakšne napake, a so v bistvu vendarle pošteni, pametni in sposobni, da izpolnjujejo naloge Zveze komunistov. Nikakor pa ne moremo govoriti o tem, da je mladina slaba, ker bi s tem najbolj kritizirali sami sebe, ki smo jo vzgajali.

Tovariš Simonič je potlej izrazil soglasnost z načrti Cinkarne, kakor jih je nakazal tovariš direktor, vendar je dodal, da ne moremo računati z odpravo fizičnega dela kar čez noč, ker naprave so kljub vsemu iz leta v leto starejše, a novogradnje nastajajo le počasi. »Če hočete v Cinkarni uresničiti rekonstrukcije, ne smete popuščati v nobeni stvari. Če ne boste delali v prihodnje tako, kakor ste doslej, ali celo bolje, ne boste mogli uresničiti načrtov. Občutek imam, da je kolektiv v podobni situaciji, kakor so bile često partizanske enote v NOV, ki so bile prav tako zagrizeno odločene, da bodo zmagale, kakor ste vi odločeni, da dosežete svoje uspehe. In nihče vam ne more očitati, da niste storili, kar je bilo v vaših močeh.«

V nadaljevanju svoje razprave je tovariš Simonič pohvalil tovariša direktorja, ki so si od njega vsi forumi obetali veliko in jih tudi ni razočaral. »Često smo se spraševali, če bomo za Cinkarno našli človeka, ki bo sposoben nekaj napraviti iz nje, ali bo podjetje stagniralo. Ti meseci, odkar je v podjetju tovariš ing. Čeh, so dokazali, da je bilo možno te stvari izboljšati, seveda z veliko prizadevnostjo in napori.

Osebno sem prepričan, da ste se med seboj pametno pomenili kot komunisti, da v prihodnje ne bo napak in zato morate imeti stalno pred očmi, da uveljavljate demokratični centralizem. To pomeni, da mora imeti vsak komunist svoje mnenje in ga tudi izražati, potem pa je potrebno prevzeti odločitev večine in sklep, ki ga je večina potrdila, tudi dosledno izvajati, ne glede na nekatere posameznike, ki jim ta sklep ni po volji, vse dotlej, dokler bi spet večina ne odločila, da je potrebno ta sklep spremeniti. Če samoupravni organi nekaj skl nejo, je direktor podjetja osebno, materialno in moralno, odgovoren za uresničenje sklepa. Gospodarstvo nikakor ne more prenesti anarhije in neizpolnjevanja nalog.

Pri idejno-političnem delu ste često kritizirali, da rezultati niso bili zadovoljivi. Ugotovili ste, da vaši komunisti ne poznajo niti najosnovnejših stvari. Osnovno ideološko-politično delo pa mora biti prizadevanju, da se s političnimi ideološkimi problemi seznani vsi kolektiv, ne pa samo majhen krog kolektiva. Komunisti so zares pri poklicani, da se sami ideološko izobražujejo, toda potem morajo svoja dognanja in znanja posredovati vsem tovarišem v kolektivu. Delati morate tako, kakor je povedal v razpravi tovariš Skale, študirati načela marksizma in leninizma in ta dognanja prenesti v konkretno delo. Če boste delovali tako, potem boste kot komunisti močni v vodstvih in boste dejanska hrbtenica podjetja.

Kar zadeva pa inženirje in tehnike, moramo priznati njihove strokovne sposobnosti, vendar te v dnevnih pogojih življenja in dela ne zadoščajo, ker mora biti človek poleg strokovnosti tudi ideološko in politično vzgojen in tako vzgajati tudi druge.«

Ob zaključku je tovariš Franc Simonič zaželel kolektivu polno uspehov, novemu komiteju pa, da bi ob pomoči Občinskega in Okrajnega komiteja uresničeval naloge in bo prihodnja konferenca mogla potrditi uresničenje načrtov.

RAZPRAVA GOSTOV

Konferenco sta pozdravila tudi predsednik Občinskega ljudskega odbora Celje, tovariš Jože Jošt in predstavnik Železarne Štore.

Tovariš **Jože Jošt** *je dejal: Iz razprave na tej konferenci lahko zaključimo, da se je začela Cinkarna spričo lanske težavne situacije zavestno vključevati v mednarodno delitev dela.*

Zatem se je tovariš predsednik dotaknil še vprašanja kmetijske proizvodnje in dejal: Ko obravnavamo teze družbenega plana in proračuna, ne gledamo na to vprašanje, o katerem pa bi vsekakor morali razpravljati, ker je med vami precej ljudi s podeželja, ki imajo konkreten stik z ljudmi iz kmetijstva. Vprašanje je, kako bomo v letu 1963 kmetijsko proizvodnjo vzporedili ali vsaj približali industrijski proizvodnji in kako bomo dosegli hitrejši tempo v kmetijski proizvodnji.

Tovariš Jože Jošt je potlej še omenil veliko akcijo, ki jo je začel ObLO resno uveljavljati: izgradnjo novega vodovodnega sistema, ki ne bo samo vprašanje nekaterih okolišev in nekaterih podjetij, temveč je vodovod vprašanje vse občine, vključno z gospodarskimi organizacijami, da pa je vodovod nujno potrebno reševati vemo vsi iz vsakdanje izkušnje, saj se spominjamo vročih poletnih mesecev, ko nam je čestokrat zmanjkovalo vode, česar pa potlej ne bo.

Ob zaključku svojega prispevka je tovariš Jože Jošt pozdravil konferenco in zaželel novemu komiteju obilo uspehov.

Predstavnik **Železarne Štore** *je ugotovil, da je poročilo sekretarja in vsa razprava nakazala številna vprašanja, ki so zelo podobna vprašanjem, katere rešujejo tovariši v Štorah. Zato je predlagal, da bi naj v prihodnje oba kolektiva tesneje sodelovala, predvsem pa njuni organizaciji Zveze komunistov in mladine. Novemu komiteju je zaželel veliko uspehov v prihodnjem delovnem obdobju.*

Ing. Jerislav Cukrov – novi sekretar

Na konferenci so komunisti izbrali petnajstčlanski komite: Brdnik Zdravko, ing. Cukrov Jerislav, Fležar Nuša, Grabar Franc, Jovanović Stevo, ing. Kapus Franc, Kragolnik Martin, Košič Maks, Murovič Drago, Pečar Beno, Pustoslemšek Branko, Rašič Ivan, Sagadin Karlo, Šacer Marta in ing. Štumberger Jože.

Na prvi seji novega komiteja so se tovariši odločili, da bo novi sekretar tovarniškega komiteja ing. **Jerislav Cukrov.**

Posebna komisija pripravlja sklepe konference za prihodnje delovno obdobje. Sklepe te komisije bomo objavili prihodnjič.

Prva seja novega tovarniškega komiteja, ki se je je udeležil tudi sekretar Občinskega komiteja ZK Celje, tovariš Stane Divjak

Kredit za opremo v valjarni

V valjarni že dokaj časa čutimo potrebo, da bi modernizirali določene naprave, ki nas ovirajo in ne dovoljujejo tolikih uspehov proizvodnje, kakšne bi lahko dosegali, če bi vse te naprave imeli. Tako je delavski svet sklenil najeti kredit za opremo v valjarni deloma z deviznimi sredstvi, deloma z dinarskimi sredstvi in z določenim odstotkom lastne udeležbe. Najetje kredita je doseglo podjetje z zelo ugodnimi kreditnimi pogoji, a same naprave, ki jih bomo tako dobili v valjarno, nam bodo v mnogočem koristile in prispevale k večjim presežkom proizvodnje. Škarje in livni stroj so že na poti in jih bomo verjetno v doglednem času lahko že montirali. Vsa ta sredstva gredo na račun amortizacijskega sklada, kakor predvideva načrt za leto 1963.

Dopisujte v Vaš list!

Poslovni rezultati v letu 1962

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ta porast znaša v ekonomski enoti metalurgija 5,95 %, v ekonomski enoti anorganska kemija 24,52 % in v ekonomski enoti organska kemija 19,74 %.

Proizvodni plan v merilu celotnega podjetja je bil presežen za 4,74 %.

Ekonomska enota metalurgija je presegla plan za 3,11 %, ekonomska enota aroganska kemija za 8,53 % in ekonomska enota organska kemija za 3,99 %.

Proizvodni plan za leto 1962 je bil za 7,4 % više postavljen od doseżene proizvodnje v letu 1961.

To relativno veliko povečanje proizvodnje na starih, iztrošenih napravah je bilo doseženo z boljšo organizacijo dela, predvsem na področju vzdrževanja in pa preskrbe s surovinami. Nova naprava za proizvodnjo 66 Be⁰ žveplene kisline, ki je pričela obratovati 1. maja, še ni bistveno vplivala na povečanje proizvodnje (3 %).

Povečanje proizvodnje v metalurgiji izhaja iz povečane finalizacije cinka — predvsem valjanih proizvodov, katerih proizvodnja je v primerjavi z letom 1961 porastla za 21,32 %.

Najbolj je povečala svojo proizvodnjo ekonomska enota anorganska kemija. V obratih kromov galun, ultramarin in cinkov sulfat je bilo povečanje doseženo z manjšimi rekonstrukcijami. V obratih modra galica in superfosfat je bila preskrba z osnovnimi surovinami boljša, kakor v letu 1961. V ostalih obratih pa je bil spremenjen režim vzdrževanja in rednih letnih remontov, kar se odraža na povečanju proizvodnje.

V ekonomski enoti organska kemija je bila proizvodnja povečana zaradi dobre preskrbe z uvoznimi surovinami in večjega plasmana na domačem tržišču.

EKONOMIČNOST PROIZVODNJE IN RENTABILNOST

Poslovni stroški so v primerjavi z letom 1961 porastli za 12,56 %, celotni dohodek pa le za 9,14 %.

To nesorazmerje je bilo v primerjavi z letom 1961 močno ublaženo, saj je v letu 1961 v primerjavi z letom 1960 porastel celotni dohodek le za 2,54 %, poslovni stroški pa za 7,9 %.

Poslovni stroški naraščajo zaradi zvišanja cen surovinam, gorivu, prevoznim storitvam, povečanju zveznega prometnega davka in splošnega prometnega davka.

Ekonomičnost iz naslova sume normativne uporabe surovin, goriva in ostalega reprodukcijskega materiala pa je bila izboljšana v primerjavi s preteklim letom.

Izkoristek osnovnih sredstev je bil izboljšan za 3,3 %.

Poslovni stroški, na katerih gibanje ima kolektiv neposredni vpliv, so bili manjši kakor v preteklem letu.

Ta proces upadanja akumulativnosti se je pričel v letu 1961. V letošnjem letu je kolektivu uspelo to upadanje ekonomičnosti proizvodnje iz naslova zviševanja cen nekoliko zavreti s povečanjem proizvodnje in realizacije ter z znižanjem tistih stroškov, na katere kolektiv lahko neposredno vpliva.

Razumljivo je, da je zaradi opisanih vplivov v upadanju tudi rentabilnost poslovanja in to na področju vloženih sredstev in prometa.

Ta situacija nam narekuje izredno hitre ukrepe v smeri povečanja in modernizacije proizvodnje, zato moramo z najhitrejšim tempom nadaljevati začeto rekonstrukcijo podjetja.

PROIZVODNOST DELA

Tehnična proizvodnost dela je v merilu celotnega podjetja porastla za 9,4 %, porizvodnost dela na zaposlenega pa za 9,56 %.

Porast proizvodnosti dela v ekonomski enoti metalurgija znaša 1,62 %, v ekonomski enoti anorganska kemija 12,38 % in v ekonomski enoti organska kemija 26,85 %.

Izkoristek časovnega fonda je bil nekoliko slabši, kakor v letu 1961, zaradi vpoklica na vojaške vaje in povečanja izostankov boleznin, kar pa izhaja iz prvega polletja, ko je bil bolniški stalež nenormalno visok, medtem ko je bil v drugem polletju stalež normalen.

DELITEV ČISTEGA DOHODKA

Na podlagi ugotovitve osnov doseženega dohodka in v skladu s pravilnikom o delitvi čistega dohodka, je delavski svet podjetja določil:

77 % od čistega dohodka za osebne dohodke;

23 % od čistega dohodka za sklade.

POVPREČNI OSEBNI DOHODEK NA ZAPOSLENEGA

	1961	1962	indeks 1961 = 100
Po plačilni listi (individualizirani) = din	29.987	32.560	108,58
Celotni osebni dohodek po plačilni listi + topli obrok, kolektivno zavarovanje in ostalo = din	31.100	33.346	107,22

Izkazano povečanje osebnih dohodkov je v skladu z doseženimi poslovnimi rezultati na področju prometa, proizvodnje in proizvodnosti dela.

Naš delež za Čuprijo

Letošnja huda zima je povsod po svetu prizadejala veliko škode. Prizanesla ni niti nam, četudi moramo priznati, da smo še kar dobro pričakali zadnje valove mraza. Toda ponekod v Jugoslaviji je bilo dosti huje, posebej v Bosni in Hercegovini, Makedoniji in južni Srbiji.

Med prizadetimi kraji je bila tudi ćuprijska občina, kraji, ki so bili zatočišče številnim izseljencem iz naših krajev, ko jih je okupator pregnal iz domovine. Vsa leta po vojni sta bili občini Celje in Ćuprija v najboljših prijateljskih stikih, ki so se iz leta v leto poglabljali. Pred leti so v Ćupriji svojo glavno ulico preimenovali v Celjsko ulico, nakar smo tudi v Celju bivšo Razlagovo ulico preimenovali v Ćuprijsko.

Višek prijateljskih stikov smo dosegli prav v zadnjih letih, ko so se začeli izmenični obiski naših izseljencev v Srbiji in srbskih gostiteljev v naših krajih. Lanski vlak »Bratstva in enotnosti« v Celju je bil velika demonstracija iskrenega prijateljstva in sodelovanja. Spominjamo se, ko so številni naši cinkarnarji s solzami v očeh pričakali svoje nekdanje gostitelje in jim skušali v dveh, treh dneh povrniti vsaj delček tiste gostoljubnosti, ki so jo oni njim izkazovali vsa vojna leta.

In prav te ljudi je doletela v preteklih dneh velika elementarna nesreča. Sami se še dobro spominjamo, kako je bilo v Celju v noči med 4. in 5. junijem 1954. leta! Spominjamo se škode in solza v tistih dneh in spominjamo se tudi dejstva, da so med vsemi v naši domovini bili spet prvi naši prijatelji iz Ćuprije, ki so nam s svojimi skromnimi, a zares iskrenimi prispevki, priskočili na pomoč.

Danes je tako v Ćupriji. Okoli 1000 hiš je pod vodo, kakšnih petdeset je voda podrla in še kakšnih petdeset se jih bo verjetno podrlo, a mnogo poplavljenih hiš tudi potem, ko bo voda odtekla, ne bo več primernih za bivanje. Voda je poplavila okoli 2400 ha obdelovalne zemlje, odnesla rodovitno plast prsti in nanosila na polja predmete, ki bodo polju samo škodili. Ljudje so se zatekli v železniške vagone, ki pa niso zakurjeni, ker je voda odnesla tudi vso kurjavo. Dolge kilometre železniške proge je odneslo in zvilo, pa še vrsta okvar je nastala, tako da je skupna škoda ocenjena na približno štiri in pol milijarde dinarjev.

Zategadelj ni bilo napak, da je naš delavski svet na svoji 13. redni seji določil, da prispevamo za pomoč poplavljenim v Čupriji 500 tisoč dinarjev.

DENAR V KANAL — ALI PREVEČ PREMOGA?

Ne vem, kaj bo veljalo, vem samo to, da bi mogli z majhnim trudom in večjim zanimanjem napraviti marsikaj koristnega.

Tako bi verjetno lahko odtalili zamrznjeno cev za kondenčno vodo v obratu OOB, ki je napeljana od kondenčne črpalke pred I. oddelkom v kotlarno.

O tem smo že precej govorili, kar pomeni, da smo o zadevi javljali nadrejenim organom, a vse kaže, da si ti niso na jasnem, v čigavo »kompetenco« spada to delo.

Dejstvo je, da teče kondenčna voda s temperaturo kakšnih 60 do 70⁰ C v kanal, kurjači pa potrpežljivo mečejo premog v peč, da segrevajo mrzlo vodo v parnem kotlu.

A. M.

KDO JE ODGOVOREN — KDO JE PRISTOJEN?

Tudi mi ne vemo, kdo je odgovoren za omenjeno napako, niti tega ne, kdo je pristojen, da bi to napako odpravil. Menimo, da je pravilno, če vsak član kolektiva v svoji okolici takšne in podobne napake odkriva in opozarja nanje, menimo pa tudi, da bi morali tisti, ki so določeni, da te napake odpravljajo, to bolj vestno delati. Zato smo objavili vaš prispevek in pričakujemo, da bodo odgovorni in pristojni odgovorili in pojasnili, zakaj so toliko časa odlašali s popravilom.

Uredništvo

Nova stopnja zavarovanja

Lani smo imeli kolektivno nezgodno zavarovanje v četrtem razredu po prvi točki, kar je pomenilo, da bi zavarovanec dobil v primeru smrti 100.000 dinarjev, v primeru trajne izgube delovne zmožnosti pa 200.000 dinarjev. Pri tem zavarovanju, ko smo plačali 891 dinarjev premije za osebo, so zavarovanci v primeru prehodne delovne nezmožnosti, dobivati 50 dinarjev dnevno odškodnine.

Letos smo se odločili za zavarovanje po drugi točki enotnega nevarnostnega razreda, pri čemer plačamo letno premijo za osebo 1.050 dinarjev, a zavarovanec prejme v primeru smrti 200.000 dinarjev, v primeru trajne izgube delovne zmožnosti pa 400.000 dinarjev, medtem ko odpade dnevni prispevek 50 dinarjev v primeru prehodne delovne nezmožnosti.

KOLAČ OD OBNEGA GOSPODARJENJA

I. GOSPODARSKI SISTEM (5)
3. DELITEV DOHODKA

V zadnji številki našega glasila smo obravnavali poslovne stroške. Podčrtali smo, da zavzemajo v strukturi celotnega dohodka važno mesto, saj neposredno vplivajo na obseg dohodka oziroma čistega dohodka. Čim večji so poslovni stroški ob enaki višini celotnega dohodka, tem manjši je dohodek oziroma čisti dohodek.

Iz prejšnjih razlag o strukturi celotnega dohodka pa vemo, da moramo k poslovnim stroškom dodati še prometni davek, predno formiramo dohodek. Povedali smo že, da prometni davek obračunavamo le takrat, če zakonski predpisi zahtevajo njegov obračun za izdelke podjetja.

Prometni davek ima glavni namen odvzeti gospodarskim organizacijam odvečno akumulacijo, ki izhaja iz monopolnega položaja na tržišču in ni torej zasluga delovnega kolektiva. Vzporedna njegova funkcija pa je tudi omejevati poslovanje deficitarnih proizvodov. V novem gospodarskem sistemu dobiva prometni davek novo, pomembnejšo vlogo. Iz fiskalnega faktorja se mora razviti v regulatorja potrošnje in izvoza. Kljub temu pa bo v novem sistemu treba še nadalje proučevati funkcijo prometnega davka, predvsem v pogledu obračunavanja in plačevanja. Pojavlja se vedno bolj vprašanje, ali ne bi bilo pravilneje, da se plačuje prometni davek v sferi potrošnje in ne v sferi proizvodnje. Prometni davek na promet izdelkov je davek federacije.

Ko gospodarska organizacija obračuna od celotnega dohodka poslovne stroške in eventualni prometni davek, ji ostane d o h o d e k. Vendar z njim še ne more prosto razpolagati, dokler ne obračuna in plača odgovarjajoče družbene obveznosti. Katere so te družbene obveznosti?

Prispevek od dohodka je prispevek družbi, katerega mora podjetje obračunati od dohodka. Pred spremembo gospodarskega sistema se je obračunaval ta prispevek po ostri progresiji, sedaj pa se obračunava po enotni proporcionalni stopnji, ki znaša 15 %. Obračunavanje po enotni stopnji predstavlja eno najvažnejših načel novega gospodarskega sistema. S proporcionalnostjo obračunavanja prispevka od dohodka se je dosegla:

— decentralizacija sredstev;

— stimulacija kolektivov za opredmeteno in živo delo;

— večja zainteresiranost kolektivov na povečanju dohodka.

Prispevek od dohodka je dohodek federacije ter je delno dohodek zveznega proračuna, delno pa vir sredstev splošnega investicijskega

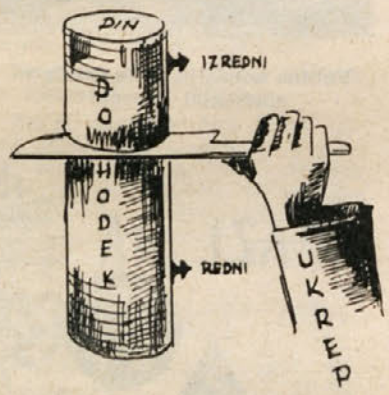

sklada. Prispevek od dohodka komunalnih, obrtnih in gostinskih podjetij pripada občini. Nekatera podjetja pa ne plačujejo te družbene obveznosti (rudniki, železniška podjetja, kmetijske organizacije itd.). Po odbitku prispevka od dohodka od formiranega dohodka bi praviloma ostanek predstavljal čisti dohodek podjetja. Vendar pa se mora podjetje prej prepričati, ali ni doseglo zaradi sprememb v gospodarskem sistemu ali zaradi drugih ugodnejših pogojev gospodarjenja take izredne dohodke, ki niso rezultat prizadevanj kolektiva. Ti izredni dohodki bi pravzaprav morali biti zajeti že pred formiranjem dohodka s kakšnim drugim instrumentom. Da bi takšni izredni dohodki, ki niso nastali po zaslugi kolektiva ne bili vzrok nepravilnim ekonomskim odnosom med podjetji, je uveden prispevek od izrednih dohodkov.

Prispevek od izrednega dohodka je v novem gospodarskem sistemu izredni ukrep. Njegova stopnja je 25 % od izrednega dohodka. Izredni dohodek pa se ugotovi tako, da se od dohodka odšteje prispevek od dohodka, povprečne osebne dohodke dejavnosti in 6 % osnovnih in obratnih sredstev podjetja, katere je koristilo v tekočem letu.

Pričakuje se, da bo obračunavanje prispevka od izrednega dohodka veljalo le še za letošnje leto ter, da bo ta ekonomski instrument zamenjan z drugim, ki bo imel kvalitetnejšo osnovo.

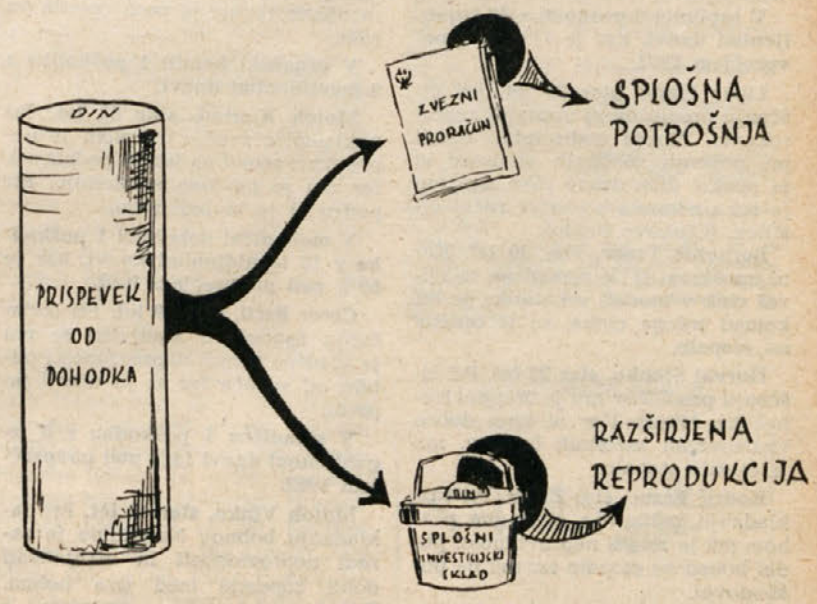

Nikoli nismo dovolj previdni

Pri rezanju pločevine na strojnih škarjah v valjarni je prišlo nepričakovano do sproženja škarij v trenutku, ko je rezač imel roko pod rezilom z namenom, da poravna paket cinkove pločevine.

Tudi v tem primeru se lahko zahvalimo samo naključju, da se je rezilo ustavilo na pol poti ter poškodovancu samo stisnilo in obdrgnilo prste na roki.

Kako je prišlo do sproženja gonilnega mehanizma škarij, ni mogoče točno ugotoviti. Verjetno pa je, da se je sam delavec pri ravnanju paketa na mizi od škarij z ramo dotaknil ročice za sproženje, kar je pa zadostovalo, da se je nož spustil do polovice rezalne poti.

Da preprečimo ponavljanje takšnih nesreč, mora obratovodstvo skrbeti za najstrožjo prepoved poseganja z roko pod rezilo tudi v času ko škarje mirujejo, da se ravnanje pločevine pod rezilom lahko opravlja samo z za to določeno pripravo in da se za pločevino 3 metre dolžine nabavijo posebne škarje.

Ali se to izplača?!

Pri mlinu koksa in barita je prišlo po nepotrebnem do lažje poškodbe roke. Samo srečno naključje je hotelo, da je prišla matica od droga, s katerim se je ponesrečenec trudil očistiti valje, ter ustavila valje, preden so mu le-ti potegnili celo roko v mlin.

Ponesrečenec je šaržiral koksin barit v mlin. Ker je bil material vlažen in zaradi mraza zmrznjen, se je v glavnem koks pri mletju oprijemal valjev. Ker je ponesrečenec menil, da s tem pride do nepotrebnih zastojev ter izpada produkcije, je poskušal valje očistiti med obratovanjem, kljub temu, da je to prepovedano.

To, da je čistil med pogonom, pa je bilo zanj usodno. Valji, ki se hitro vrtijo, so zgrabili drog, ki je imel na koncu matico, ki se je zapela ponesrečencu za usnjeno zaščitno rokavico in vlekla roko v mlin.

Kot je bilo že zgoraj navedeno, je po srečnem naključju utrpel samo lažjo poškodbo roke in sicer odtrgan noht in odrgnine.

V januarju smo imeli

17 poškodb pri delu z 230 izgubljenimi dnevi, kar je pri poškodbah za 29,9% in izgubljenih dnevih za 47% nižje od povprečja leta 1962.

V pražarni 4 poškodbe s 44 izgubljenimi dnevi — za več kot 70% nad povprečjem 1962.

Šabrl Jože, star 32 let. Pri razkladanju cinkovih blokov za tariranje tehtnice mu je padel zaradi neprevidnosti blok na stopalo.

Škornik Ivan, star 32 let. Pri posipavanju premoga na aglotrak ga je njegov sodelavec, ki je neprevidno porival viseči voziček udaril z vozičkm po prstu.

Zupanc Peter, star 36 let. Pri saržiranju praženca v mešalec se je močno kadilo, tako da so ga zaradi prahu začele peči oči. Zadostovalo bi malo dobre volje vodilnega osebja pražarne in odvečna prašina v aglomeraciji bi bila odstranjena.

Čanadi Štefan, star 35 let. Pri polnjenju balonov z žvepleno kislino za »Tekstilindus« je zaradi tega, ker so bili ostanki vode v balonu brizgnila kislina in ga opekla po vratu. Ker je ponesrečenec uporabljal zaščitna sredstva ni prišlo do opekline oči. Podjetje Tekstilindus smo obvestili, da mora v bodoče paziti, da nam ne bo dostavljalo mokre balone.

V topilnici 6 poškodb s 65 izgubljenimi dnevi, kar je 11% nad povprečjem 1962.

Lipar Franc, star 39 let. Pri čiščenju predležev ni uporabil azbest rokavic. Zaradi nedisciplineranosti pri nošenju zaščitnih sredstev si je opekel dlan desne roke, ker mu je roka zdrsnila na vroči ročaj čistilca. (Cinkovo belilo).

Borovnik Franc, star 30 let. Ker ni upošteval HTV predpisov in vlival cink v model, v katerem je bil komad trdega cinka, se je opekel na stopalu.

Horvat Stanko, star 25 let. Pri čiščenju predležev mu je brizgnil trebež na čevelj. Ker ni imel dobro vzdrževanih zaščitnih čevljev, mu je opeklo stopalo.

Kodrič Franc, star 28 let. Pri razkladanju bobnov s cinkovim prahom mu je zaradi neprevidnosti padel boben na stopalo ter mu ga poškodoval.

Pungaršek Mirko, star 44 let. Ker ni upošteval varnostnih predpisov in spravil lopato na zabranjeno mesto, je le-ta padla ter ga udarila po glavi.

Vrhovac Jože, star 27 let. Ko je obračal industrijski voziček na vrtilni plošči mu je zaradi neprevidnost roka spodrsnila, tako da se je zaletel s prsnim košem na voziček.

V valjarni 1 poškodba z 19 izgubljenimi dnevi, kar je 65% pod povprečjem 1962.

Šket Ivan, star 28 let. Zaradi neprevidnosti pri nakladanju cinkovih blokov na voz mu je spodrsnilo ter se je opekel in urezal na zapestje roke.

V anorganski kemiji 3 poškodbe s 40 izgubljenimi dnevi, kar je 35% pod povprečjem 1962.

Čepin Ivan, star 31 let. Pri vstavljanju vrat je le-te slabo postavil, tako da so ga udarila po glavi.

Ludvik Jakob, star 30 let. Ker ni upošteval varnostnih predpisov in v času obratovanja čistil z železnim drogom valje mlina za barit, mu je potegnilo drog z roko med valje. Po srečnem naključju je ustavila valje matica od droga kar je preprečilo težje poškodbe roke.

Rogelšek Valentin, star 52 let. Ko je odtajal zmrznjeno črpalko s paro, mu je zaradi neprevidnosti gumijasto cev, v kateri je bila para odbilo ter ga je para opekla po roki.

V organski kemiji 1 poškodba z 9 izgubljenimi dnevi.

Motoh Konrad, star 33 let. Pri nakladanju vreč z žveplom je neprevidno stopil na leseni podstavek ter mu je pri tem spodrsnilo. Pri padcu si je izvinil nogo.

V mehanični delavnici 1 poškodba z 18 izgubljenimi dnevi, kar je 68% pod povprečjem 1962.

Čater Berti, star 29 let. Pri izvlačenju zagozde s kladivom se mu je kladivo zaradi neprevidnosti odbilo od sekača ter se je udaril po prstu.

V skladišču 1 poškodba z 8 izgubljenimi dnevi 15% pod povprečjem 1962.

Motoh Vinko, star 41 let. Pri nakladanju bobnov Na-sulfida je zaradi neprevidnosti in utrujenosti dobil zapestje med dva bobna. Stisnilo mu je roko v zapestju.

Nov prispevek decentralizaciji

Mnogi so prišli ponosni na volišče, da bi opravili svojo dolžnost, a precej jih je bilo, ki tokrat svoje dolžnosti niso uveljavili

Dne 15. prejšnji mesec je bilo v Cinkarni proti pričakovanju vse zelo mirno. Tudi obe volišči sta ostali mirni, četudi smo pričakovali da bodo volivci z večjo voljo odločali o tem, kdo bo v prihodnje vodil in upravljal dve novi ekonomski enoti, metalurško in predelovalnih obratov, ki sta nastali iz prejšnje metalurške. Toda udeležba na volitvah kaže, da ljudje bodisi niso vedeli dovolj dobro, kdaj so volitve in kje, bodisi jim ni bilo mar, da bi izbirali svoje upravljavce. V obeh primerih pa velja poudariti, da v prihodnje podobnih dogodkov ne smemo prepustiti tako samim sebi, temveč se jih bomo morali lotevati z največjo mero odgovornosti, skupnega prizadevanja, kar pomeni, da bo poleg upravljavcev samih skrbel za uspeh volitev ves kolektiv, predvsem pa družbene organizacije v kolektivu.

Posebno slabo so se izkazali volivci v novi ekonomski enoti metalurgije, saj jih je prišlo volit samo 71,93 odstotka. V svoj delavski svet pa so izvolili Jožeta Juraka, Jožeta Šularja, Draga Fidlerja, Vinka Pavšnerja, Branka Turnška, Ivana Škornika, Rudija Šibanca, Ernesta Bratino, Frica Kolška, Jožeta Škafarja, Stanka Vetriha, Jožeta Vodeba, Šima Krainovića, Jožeta Hilgerta, Štefana Hokmana I., Oskarja Schmidta, Milorada Kukića, Antona Jazbeca, Poldeta Vidmarja, Toma Ivankovića in Ladislava Pajka. Za predsednika DS EE metalurgije so člani delavskega sveta izvolili tovariša Oskarja Schmidta.

Nekoliko boljši so bili volivni rezultati v ekonomski enoti predelovalnih obratov, kjer so se volivci udeležili volitev 89,63 odstotno. V svoj delavski svet so izvolili: Rudija Smukoviča, Roka Unetić, Zvonka Arha, Staneta Jagodič, Vinka Kranjca, Hinka Gorška, Vi[illegible]ka Persoljo, Vikija Vidmarja, R[illegible]dija Pangerla, Slavka Kalafatić, Franca Grabarja, Steva Šešića, J[illegible]žeta Vrhovška, Franja Skalickija, Jožico Lončar. Predsednik te e[illegible]nomske enote pa je postal tovar[illegible] Franc Grabar.

Pričakujemo, da bosta oba delav[illegible]ska sveta s svojim delom v p[illegible]hodnje pokazala veliko volje [illegible] sposobnosti, da bosta zares upra[illegible]ljala v svojih ekonomskih enot[illegible] po načelih sodobnega gospodar[illegible]nja in da bodo volivci zadovolj[illegible] z njunim delom in da ne bodo [illegible]žalovali svoje odločitve.

Volilna komisija je imela dosti dela, ko je pregledovala spiske volilnih udeležencev. Volilna komisija, ki je delala v mojstrski pisarni v valjarni

Volilna komisija, ki je delala v sindikalni dvorani

GASIVCI SO ZBOROVAL[illegible]

V lepo okrašeni sindikalni dvorani so se v soboto drugega marca zbrali naši gasivci, da pregledajo rezultate svojega dela v lanskem letu.

Preko devetdeset procentna udeležba članov na tem občnem zboru je dokazala, da naši gasivci poznajo disciplino in da res živijo za društvo. Ta zbor so s svojo prisotnostjo počastili tudi pomočnik glavnega direktorja, tovariš ing. Stegenšek, zastopnik upravnega odbora tovariš Grabar, predsednik občinske gasivske zveze, ter zastopniki gasivskih društev Tovarne emajlirane posode in Gasivskega društva Gaberje.

Po poročilih se je razvila živahna razprava, v kateri je članstvo samo nakazalo, v kakšni smeri naj bi se razvijalo bodoče društveno delo. Člani nadzornega odbora so kritizirali, da se je odbor društva premalo zavzemal za to, da se za gasivsko orodje najdejo primernejši prostori.

Članstvo je hotelo pojasnila tudi v zvezi z govoricami, da se bo društvo razformiralo. V razpravi k poročilom je sodeloval tudi tovariš ing. Stegenšek, ki je omenil, da [illegible] s strani uprave podjetja preusme[illegible]ja preventivna požarnovarnost[illegible] služba m'to tako, da se bo odg[illegible]vornost v tej smeri prenesla [illegible] posamezne ekonomske enote. Po[illegible] udaril je, da gre tu le za preven[illegible]tivne ukrepe, medtem ko ni govo[illegible]ra o tem, da bi se operativna g[illegible]sivska enota ukinjala — oziro[illegible] ne bila potrebna.

Glede gasivskega orodišča pa [illegible] ing. Stegenšek pojasnil, da moram[illegible] trenutno še potrpeti, ker se v[illegible] stvar rešuje v okviru perspektiv[illegible]nega razvoja podjetja.

Razprava je nadalje nakazala, [illegible] se v društvu pravilno razvija str[illegible]kovno gasivsko izpopolnjevan[illegible] Tekmovanja, ki jih je operativ[illegible] vodstvo društva priredilo lani, [illegible] pravilna in vzpodbudna obli[illegible] strokovnega izobraževanja.

S tem v zvezi je bil podan tu[illegible] predlog, da bi se članarina pov[illegible]šala za 100 %, da bi si društ[illegible] zbralo več sredstev, ki bi jih kor[illegible]stili za nabavo nagrad za ta te[illegible]movanja. Občni zbor je ta predlo[illegible] zavrnil z motivacijo, da bodo m[illegible]rodajni v podjetju pravilno cen[illegible] naše delo, ter nam v tem pogle[illegible] priskočili na pomoč s primerno d[illegible]tacijo.

Tudi navzoči predsednik Obč[illegible]ske gasivske zveze, tovariš Gab[illegible]vec, je pohvalil delo društva [illegible] polju izobraževanja članstva. [illegible] tej priložnosti je izročil druš[illegible] tri priznanja, ki so si jih ekipe [illegible]šega društva priborile na tekm[illegible]vanjih v okviru Občinske gas[illegible]ske zveze v Celju in to v Štor[illegible] in Vojniku.

Zbor so pozdravili tudi zastop[illegible] ki sosednih društev in zaželel[illegible] društvu mnogo uspehov v prihod[illegible]nje in nadaljnjega dobrega sod[illegible]lovanja med društvi.

Gasivci so na zboru sprejeli [illegible] širen plan dela za leto 1963 in [illegible] nančni plan, ki naj zagotovi n[illegible] nujnejša sredstva za društve[illegible] življenje.

Občni zbor društva je pokaz[illegible] da imamo v podjetju močno op[illegible]rativno gasivsko enoto, ki se st[illegible]no in vestno pripravlja, da bo k[illegible] nevarnemu elementu — ognju [illegible] kadar bo ta skušal ogrožati na[illegible] skupno imovino.

S.

V januarju so bile štiri nesreče na poti s 74 izgubljenimi dnevi, kar je za 18% nižje od povprečja leta 1962.

Na poti so se ponesrečili:

Koštomaj Štefan, star 26 let. Ko se je peljal iz službe domov je zaradi slabe ceste pri bencinski črpalki v Gaberju padel ter si poškodoval roko.

Petek Ludvik, star 23 let. Ko se je peljal iz službe domov, je na poledeneli cesti padel ter si poškodoval prst na roki.

Obrez Ivan, star 25 let. Na poti iz službe domov je zapeljal s kolesom v sneg, ki je padel s strehe. Pri padcu s kolesa si je poškodoval nogo v stopalu.

Zapušek Juže, star 51 let. Ko je šel na delo mu je pred hišo spodrsnilo, tako da je padel in si poškodoval roko.

ŠAH

SINDIKALNO PRVENSTVO CELJA

Cinkarna deli prvo mesto s Štorami

Dne 21. februarja je bilo zaključeno letošnje sindikalno moštveno prvenstvo Celja za leto 1963.

Tekmovanje se je zaključilo z mrtvim tekom med Železarno iz Štor in Cinkarno. Obe moštvi sta z enakim številom točk delili prvo in drugo mesto. Samo tekmovanje je pokazalo nekatere organizacijske pomankljivosti, predvsem kar je v zvezi s pravočasno pripravo tekmovalnega pravilnika, ki nikakor ne more biti popoln, če ga pripravijo na polurnem sestanku kapetanov moštev, kar se je prav pri tem tekmovanju najbolje pokazalo, ker ni bilo točno določeno, kdo je zmagovavec v primeri delitve prvega in drugega mesta. Tako sta v našem primeru možni dve varianti za določanje zmagovavca in sicer Bauger-Sonenborn lestvica, pa Cinkarni. Iz vsega tega bi torej najvana pri šahovskih turnirjih, to je v eni, po meč-točkah, pripade zmaga Železarni, v drugi, ki je upoštebolj pravično bilo odigrati dvoboj za naslov prvaka.

V letošnjem tekmovanju je naše moštvo imelo težave glede nastopa najboljših igravcev. Tako smo od devetih odigranih tekem nastopili samo v štirih z igravci prvega moštva, v ostalih pa z rezervami, kar pa ni kazalo prave moči našega moštva. Da pa naše moštvo ni zasedlo čistega prvega mesta, gre tudi na račun nepričakovanega poraza v dvoboju z moštvom Ingrada, Res pa je, da je naše moštvo takoj zatem visoko odpravilo železarje iz Štor z rezultatom 5:1, čeravno smo nastopili samo s petimi igravci (brez ing. Vrhovca).

Naše moštvo je takole odigralo tekme:

I. kolo	Cinkarna — Emajlirana	3 : 3	
II. kolo	Cinkarna — Elektro Celje	$4^1/_2 : 1^1/_2$	
III. kolo	Cinkarna — Tehnomercator	5 : 1	
IV. kolo	Cinkarna — Aero	6 : 0	
V. kolo	Ingrad — Cinkarna	4 : 2	
VI. kolo	Cinkarna — Železarna Štore	5 : 1	
VII. kolo	Cinkarna — Tovarna tehnic	6 : 0	(brez igre)
VIII. kolo	Cinkarna — Elegant	6 : 0	
IX. kolo	Cinkarna — Klima	5 : 1	

Končni vrstni red vseh sodelujočih moštev je bil takle:

1. Cinkarna	42 in pol točke
2. Železarna Štore	42 in pol točke
3. Emajlirana	37 in pol točke
4. Elektro Celje	35 in pol točke
5. Ingrad	34 in pol točke
6. Tehnomercator	28 točk
7. Elegant	17 in pol točke
8. Klima	15 točk
9. Aero	9 točk
10. Tovarna tehtnic	8 točk

Moštva, ki so se uvrstila na prva štiri mesta, bodo imela pravico igranja na Orajnem prvenstvu.

Na tem tekmovanju je ugodno presenetilo moštvo Elektro Celje, ki bi po prikazani igri zaslužilo višje mesto. Prav tako ne ustreza uvrstitev Tovarne tehtnic, ki je odstopila od tekmovanja po tem, ko je bila tekma z Železarno verificirana s 6 : 0 za Štore, zato ker je moštvo Tovarne tehtnic nastopilo z igravcem, ki je štipendist podjetja. Prvotno odigrana tekma se je končala z izidom 3 in pol proti 2 in pol za Štore.

Uvrstitev ostalih moštev je z majhnimi izjemami pravilna.

Sodnik tekmovanja je bil tovariš Marko Davidovac, ki je svojo nalogo dobro opravil. jš.

Ing. Klinger zmagovavec prvenstva Cinkarne

V mesecu februarju je bil zaključen šahovski turnir za prvenstvo Cinkarne za leto 1963.

Na turnirju, ki se ga je udeležilo 12 igravcev, je priskrbel za presenečenje ing. Klinger, ki je samo s tremi oddanimi remiji osvojil prvenstvo za leto 1963. Ing. Klinger je ves turnir igral zelo dobro in si je zaslužil osvojeno prvo mesto. Drugo in tretje mesto si delita Počivalšek in ing. Pipuš. Tudi uspeh Počivalška je presenetljiv. Res pa je, da mu je bila sreča naklonjena v nekaterih partijah. Ing. Pipuša smo pričakovali visoko na tabeli in samo nepričakovani poraz v partiji s Počivalškom ga je porinil na delitev drugega in tretjega mesta. Četrti je Šnajder, peti

pa Dečko. Oba bi lahko z malo več natančnosti pri igri imela kakšno točko več. Naš novi član Jovanović se je uvrstil na šesto mesto. Turnir je pričel kar s štirimi porazi, toda potem je zabeležil zapovrstjo sedem zmag. Točno na petdeset odstotkov je obstal Šmidt, ki je vidno napredoval od tekmovanja v letu 1962. Ostala mesta so zasedli: Persolja, ing. Marjanović, Krašovec, Smeh in Zorko.

V znamenju občnih zborov SP

V teh dneh so bili občni zbori SP. O teh bomo pisali več prihodnjič.

Prodaja pocitniških domov

Na eni izmed zadnjih sej se je delavski svet podjetja odločil, da bomo prodali počitniška domova v Piranu in Nerezinah. Obdržali bomo še samo dom v Logarski dolini.

Predlog za prodajo počitniških domov je dala sindikalna podružnica Cinkarne, ki je vsa leta ugotavljala, da si naši ljudje želijo menjati kraj letovanja in da je zato neprimerno držati v lasti večje kapacitete ležišč. V Piranu smo bili razen tega še samo solastniki, kar nam je čestokrat vezalo roke, a v Nerezine je bilo težko potovati, saj je dopustnik potreboval tudi dva polna dneva, če ni imel ravno sreče za ugodno zvezo. Drugače je v Logarski dolini, ki nam je blizu in kjer doma ne koristimo samo v poletni sezoni, temveč vse leto.

Zaradi tega je delavski svet sklenil, da del doma v Piranu in dom v Nerezinah prodamo, a da bomo najeli rajši ležišča v raznih letoviških krajih. Tako bodo imeli naši člani večjo izbiro in tudi širše možnosti. Vsi člani kolektiva se bodo letos prijavljali za letovanje v sindikalnih podružnicah, kjer bodo dobili tudi vse potrebne nadaljnje informacije. Naša komisija za oddih je začasno najela nekaj ležišč v raznih krajih, a v primeru potrebe in večjega zanimanja bo skušala dobiti še večje število. Zato vabimo vse člane kolektiva, da se čimprej odločijo, kje nameravajo izkoristiti svoj letni oddih in se naj tudi čimprej prijavijo pri odboru svoje sindikalne podružnice.

KJE BOMO LETOVALI?

Komisija za rekreacijo in oddih Sindikalne podružnice Cinkarne namerava v letošnji sezoni skleniti pogodbe za letovanja v naslednjih krajih:

BIOGRAD NA MORU,
ŽMAN — DUGI OTOK,
OPATIJA,
LOGARSKA DOLINA in
POHORJE.

Vse nadaljnje informacije glede cene, datuma in regresov dobite pri sindikalnih podružnicah. Prijavite se do 25. marca 1963.

KADROVSKE VESTI

V februarju so prišli v podjetje: Špoljanić Milan, Duronić Radovan, Krasnić Nikola, Turnšek Stanislav, Barbulović Veselin, Vodišek Franc, Oblak Alojz, Knežević Milan, Perc Milan, Pospeh Ciril, Užmah Ivan, Janković Jelenko, Škrnički Ivan, Blažević Matija, Zupanič Štefan, Čosić Marjan, Dojčinović Ratko, Kezić Mirko, Lagundjija Ante, Marošan Stipe, Mihajlović Milić, Milojević Nikola, Mrsić Stipe, Tatić Borislav, Turkeš Frano, Valentić Frano, Višekruna Vlado, Višekruna Dragolub, Vučković Mladen, Vučković Vojislav, Zelić Franc, Jazbinšek Franc, Bedenik Vincenc, Popović Dušan, Cigler Alojz, Martinović Mile, Solero Jožef, Šmid Vera, Deželak Stanko, Petrović Gradimir, Vok Milan, Hržica Marko, Bogić Jovan, Pihler Anton, Jovanović Djordje, Golavšek Branko, Holobar ing. Ivan in Ćočić Mile.

Odšli iz podjetja: Premuš Jože, Jukić Ivan, Podlesek Jože, Črnodolski Albert, Turnšek Stanislav, Milunović Jovan, Turkeš Franjo, Kezić Mirko, Vučkovac Mladen, Mihajlović Milić, Vučkovac Vojislav, Martinović Mile, Zupanič Štefan, Kit Jože, Deželak Stanko, Žvegler Anton, Lucić ing. Marija, Sluga Miroslav, Kupina Albin, Janković Jelenko, Varjačič Stanko, Domanjko Feliks, Kovačič Karel, Kolednik Franc in Verdnik Pavla.

Poročila sta se: Livaja Nedeljo in Salobir Karel. Čestitamo.

Kri so darovali: Esih Karel, Gaber Mirko, Pecelj Roman, Vincelj Štefan, Podrepšek Heda, Pravica Jože, Varjačič Stanko in Vatovec Franc. Vsem krvodajalcem se najiskreneje zahvaljujemo za požrtvovalnost in velikodušnost.

V MARCU 1963 PRAZNUJEJO:
OBLETNICE ROJSTVA:

Sotelšek Mihaela Jože (8. — 60), Nvačan Mihaela Jože (1. — 59), Kos Alojza Alojz (6. — 56), Gorenjak Ivana Ivan (22. — 55), Kregar Martina Jože (13. — 55), Koštomaj Martina Jože (4. — 54), Verdnik Mihaela Jože (18. — 54), Lampret Jožefa Rudolf (22. — 53), Sotlar Antona Anton (2. — 53), Krušec Jožefa Matilda (11. — 53), Štajner Antona Franc (20. — 52), Tihec Karla Rudolf (18. — 52), Slokar Ivana Rudolf (31. — 51), Grobler Ivana Jože (19. — 51), Trbojevič Janka Milenko (18. — 50), Dolšak Jerneja Franc (15. — 49), Ašenberger Franca Jože (14. — 48), Zabav Hieronima Jurij (30. — 47), Knez Franca Franc (14. — 45), Bahčič Franca Franc (13. — 44), Pungaršek Jakoba Vladimir (22. — 44), Kovačič Ivana Jože (3. — 43), Roznan Franca Franc (3. — 43), Zupanc Ivana Ivan (6. — 43), Radšel Iva Stana (14. — 43), Šket Antona Jože (5. — 42), Terglav Franca Franc (4. — 42), Tratnik Ferdinanda Jože (3. — 42), Gosak Franca Frančiška (25. — 42), Buser Alojza Alojz (21 .— 41), Čebular Jurija Jože (6. — 41), Hilgert Marija Jože (5. — 41), Mestinšek Antona Franc (27. — 41), Sklepič Franca Jožefa (15. — 41), Vipotnik Franca Franc (11. — 41), Kuljanski Lazara Peter — 40), Repar Ivana Jože (12. — (25. — 40), Vrbek Franca Jože (10. 40), Tekavc Jožefa Oton (4. — 40), Šuligoj Karla Janko (4. — 39), Omerzu Antona Franc (2. — 39), Lajler Antona Jože (15. — 39), Černelč Marka Marko (6. — 38), Rančigaj Alojza Mirko (2. — 38), Ravnjak Antona Jože (15. — 38), Zupančič Štefana Franc (30. — 38), Rojnik Huga Aleksander (10. — 38), Cverfer Franca Jožef (17. — — 37), Persolja Jožefa Vinko (9. — 37), Grah Franca Jerica (16. — 36), Ribič Andreja Jože (10. — 36), Vodeb Jakoba Jože (2. — 36), Vrhovšek Janeza Franc (18. — 36), Blazinšek Franca Gregor (6. — 35), Bohorč Jurija Jože (26. — 35), Jančič Gašperja Jože (7. — 35), Križmanič Ivana Milan (10. — 35), Ozu Franca Franc (23. — 35), Samardžić Mehmeda Husija (10. — 35), Renčelj Mihela Matilda (9. — 35), Zvir Jožefa Rudolf (23. — 35), Kristan Angela Milan (2. — 34), Laljek Ivana Vlado (8. — 34), Opresnik Antona Anton (1. — 34), Vogrinc Alojza Leon (31. — 34), Grofeinik Ignaca Ivan (23. — 34), Božič Avgusta Franjo (2. — 34), Antlej Ivana Ivan (6. — 33), Čebular Franca Franc (3. — 33), Drobnak Ožbalda Jože (12. — 33), Mernik Jožeta Jože (21. — 33), Operčkal Leopolda Vinko (26. — 33), Pevec Antona Viktor (10. — 33), Počkaj Franca Marija (20. — 33), Ločičnik Karla Ivan (17. — 33), Čorič Jerka Andrija (13. — 32), Gornik Jakoba Albin (1. — 32), Matej Antona Jože (13. — 32), Romih Mihaela Jože (13. — 32), Videc Mihaela Jože (13 — 32), Farčnik Jožefa ing. Jožica (5. — 32), Galjot Antona Olga (29. — 32), Goričan Franja Milan (2. — 31), Hokman Andreja Stjepan (14. — 31), Jurjec Jožeta Jože (20. — 31), Krajnik Jožefa Jožef (19. — 31), Pahole Ivana Stanko (20. — 31), Žaberl Martina Jožef (6. — 31), Dimec Jurija Jožica (11. — 31), Jurhar Franca Edo (17. — 31), Gologranc Mihaela Pavel (21. — 30), Jazbec Antona Anton (14. — 30), Poglšek Petra Jožef (12. — 30), Završek Mihaela Franc (28. — 30), Vengust Jožefa Marija (21. — 30), Božič Sama Rudolf (10. — 29), Gošojič Jovana Spasoje (15. — 29), Jarh Franca Jože (6. — 29), Jordan Henrika Hinko (16. — 29), Schmidt Henrika Oskar (17. — 29), Žnidar Martina Edvard (2. — 29), Ceninšek Rudolfa Matilda (2. — 28), Hunjadi Franca Josip (19. — 28), Korošec Jurija Jurij (17. — 28), Lončar Jure Milka (15. — 28), Pilko Franca Jože (13. — 28), Tekavc Otona Zlata (4. — 28), Vehovar Ivana Jožef (15. — 28), Legvart Ivana Ivan (6. — 28), Korošec Jakoba Stanislav (25. — 27), Pangerl Martina Rudolf (20. — 27), Plešnik Antona Franc (21. — 27), Jančigaj Stanislava Janez (4. — 27), Jelen Janeza Rudolf (21. — 26), Pavlovič Jefrema Peter (10. — 26), Zagoričnik Karla Jožef (13. — 26), Žolnir Stanka Josip (11. — 26), Žarkovič Viktorija Josip (14. — 26), Dobraš Vaskrsija Milenko (10. — 25), Govedič Alojza Franjo (29. — 25), Kolar Janeza Jože (12. — 25), Krsnik Alojza Alojz (20. — 25), Oblak Rudolfa Rudolf (24. — 25), Brekalo Petra Stanko (2. — 24), Dazdarević Nuradina Harun (15. — 24), Herlah Viktorija Viktor (14. — 24), Smeh Franca Franc (25. — 24), Lipovšek Leopolda Katarina (24. — 24), Ivezič Mile Franjo (1. — 23), Jelen Janeza Stanislav (20. — 23), Planinšek Franca Franc (22. — 23.), Tramšek Julijane Viktor (21. — 23), Vignjevič Ostoja Drško (13. — 23), Uršič Karla Marija (13. — 23), Kaker Martina Janez (28. — 23), Luževič Štefana Jožefa (4. — 22), Jovan Aleksandra Marija (9. — 21), Govedič Alojza Alojz (29. — 20), Korošec Jakoba Helena (31. — 20), Bregar Antona Ana (19. — 20), Mikek Janeza Ivan (23. — 20), Oblak Stanka Drago (21. — 19), Cimerman Jožeta Marjan (9. — 18). Paradiž Marije Zvonimir (7. — 37). ČESTITAMO!

OBLETNICE DELA V CINKARNI

5 LET: Bevk Jožefa Karel (14.), Verdnik Martina Pavka (24.), Stojan Štefana ing. Zdenko (1.), Svetličič Leopolda Ivo (3.), Polenik Marija Ljudmila (4.), Verbovšek Ivana Ivan (7.).

10 LET: Gradič Franca Stane (19.), Hrastnik Antona Jože (23.), Žlavs Franca Franc (26.), Ašenberger Ivana Jože (3.).

15 LET: Bratina Jožefa Franc (24.), Buser Alojza Alojz (31.), Fišter Antona Ivan (16.), Glojnarič Ferdinanda Franc (3.), Strašek Antona Štefan (8.), Trefalt Ivana Alojz (4.). HVALA ZA SODELOVANJE!

V primeru, da kakšni podatki niso popolni, prosimo prizadete, da pomoto prijavijo v uredništvu glasila!

Kino spored

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. marca do 15. aprila letos:

KINO UNION:
Od 15. do 16. III. NAGAJIVČKA, franc.
Od 17. do 20. III. VSE ZA SMEH, amer.
Od 21. do 25. III. NA MUHI, francoski barvni cinemascope
Od 26. do 29. III. TAKSNE ŽENSKE, ameriški vistavision
Od 30. III. do 2. IV. NEZNANKA, egipčanski
Od 3. do 5. IV. ZGODNJA JESEN, jugoslovanski widescreen
Od 6. do 9. IV. LEPA AMERIČANKA, francoski widescreen
Od 10. do 12. IV. SLEPI GODEC, ruski
Od 13. do 17. IV. MED ČASOM IN VEČNOSTJO, nemški barvni vistavision

KINO METROPOL:
Od 16. do 20. III. DOGODIVŠČINE HUCKLEBERRY FINNA, ameriški barvni cinemascope
Od 21. do 24. III. MASČEVALEC DRAKUT, italjanski barvni cinemascope
Od 25. do 28. III. NEVARNA POT, jugoslovanski cinemascope
Od 29. III. do 2. IV. DVOBOJ NA SONCU, ameriški barvni
Od 3. do 5. IV. NOČ PRED TRINAJSTIM, bolgarski
Od 6. do 9. IV. RIMSKA SUŽNJA, italjanski barvni cinemascope
Od 10. do 12. IV. DIVJE JAGODE, švedski
Od 13. do 16. IV. MOŽJE, jugoslovanski

MATINEJE:
24. III. LABAKAN, češki (Metropol)
17. III. SERJOŽA, ruski barvni (Union) (Union)
31. III. BEG V SPONAH, ameriški
7. IV. PESEK IWO JIMA, ameriški (Metropol)
14. IV. ZAKON DIVJINE, ameriški barvni (Union)

Predstave so vsak dan od 16., 18. in 20. uri, matineje ob 10. uri dopoldne. Spored objavljamo po podatkih Kinopodjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

SINDIKALNI REBUS

HALO, HALO...

Iz dneva v dan ga uporabljamo, a le redkokdaj pomislimo, koliko drobnih pomembnosti je združenih v delovanju telefonskega aparata.

Že leto dni deluje v Cinkarni nova hišna telefonska centrala, ki zmore kapaciteto 300 številk in z vezavo čez centralo v OOB še 100 številk. Zdaj je na centralo priključenih okoli 240 aparatov. Če bo pa potreba pokazala, bi lahko zdajšnjo napravo z majhnimi dopolnili preuredili v centralo, ki bi povečala kapaciteto še za kakšnih 100 številk.

Aparati zvonijo in čestokrat niti ne mislimo na to, koliko je interesentov za razgovore, ki čakajo zaman, kadar mi zasedemo linijo — pogosto z nepomembnimi pomenki. Malo je ljudi v Cinkarni, ki bi uporabljali telefonski aparat samo v toliko, kolikor je najbolj nujno potrebno. Vsakomur se zahoče še majhen klepet. Čestokrat pa tudi kakšne službene stvari razlagamo tako na dolgo po telefonu, da bi bilo že prav in bolje, če bi se o njih ustno pomenili. Medtem pa se jezimo, če kdaj ne moremo dobiti kakšne telefonske številke, ker je stalno zasedena.

Skozi našo centralo gre mesečno 360 do 400 medkrajevnih telefonskih razgovorov, tako da je številka 39-81 skoraj nenehno zasedena, četudi imamo pet poštnih priključkov. V načrtu imamo sicer še štiri poštne priključke, za kar smo potegnili tudi kabel do Mariborske ceste, a zdaj moramo počakati, da bo začela pošta vleči kabel po Mariborski cesti. Za notranje razgovore ne moremo povedati, koliko jih opravimo, ker naša centrala nima števca. Toda, kakor smo že zapisali, naše aparate uporabljamo zelo pogosto in zato bi bilo primerno, če se v telefonskih pogovorih omejimo samo na najbolj nujne podatke. Posebej neprijetno pa je za centralo oziroma za naše telefoniste, če nekdo govori na internem aparatu, pa ga pokliče medkrajevno, da tedaj ne prekine pogovora, medtem ko pošta že od prvega stika z nami beleži čas trajanja medkrajevnega razgovora. Gre namreč za večjo disciplino in doslednost.

Mimo tega je še nekaj posameznikov, ki se niso privadili telefonskega bon-tona. Načelo je, da tisti, ki na zvonjenje dvigne slušalko, takoj pove svoj oddelek in svoje ime, nakar mu mora tisti, ki kliče, tudi takoj povedati, iz katerega oddelka je in kdo kliče. Tako pa čestokrat slišimo: »Kdo pa je tam? Kdo kliče?« in podobno.

Telefonski aparati so tudi pokvarljivi. Gre predvsem za priključne vrvice od aparata do slušalke. Te med pogovorom povsem

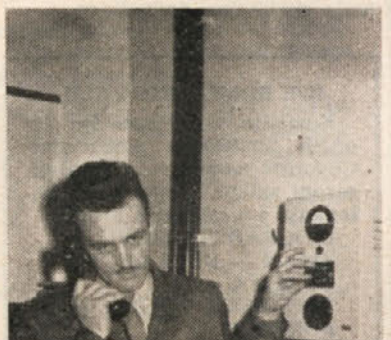

Telefonski tehnik tovariš Jagrič pri kontrolnem telefonskem aparatu

podzavestno vrtimo in zvijamo — potlej pa se pretrgajo. Če bi ne govorili tako dolgo, bi verjetno tudi vrvice ne navijali. Nadomestni deli, pa četudi zelo majhni, so vendarle zelo dragi. Zato pozor, misli na druge, če hočeš, da boš sam zadovoljen s telefonom!

REBUS

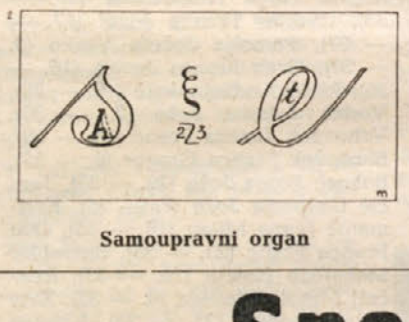

Samoupravni organ

Vodoravno:
1. krvoločna zver, 3. kratica pri podpisovanju, 4. vas pri Ljubljani, 6. moško ime (krajše), 7. prebivalec države na Balkanskem polotoku, 9. staro piratsko mesto ob Jadranu, 10. avto moto zveza, 11. del glave, 12. nemški predlog, 13. nemški priimek, 15. radio televizija, 17. muslimansko pokrivalo, 18. osebni

Rešitev posetnic

Kakor smo zapisali, naloga ni bila težka, če ste pravilno naravnali besede. Brati ste morali začeti po »arabsko« — v tretji vrsti spodaj z desne na levo in potem sem ter tja po vrsticah navzgor, kakor kažejo puščice. Ko ste prišli do vrha, ste se morali vrniti v predzadnjo vrstico in jo skupaj z zadnjo vrstico prebrati, kakor običajno beremo, samo da ste morali pravilno

ENKET JLO BOT AZ SENAD
LOH RE V ČEK NAJVA MPA
INGET UME SI NAP ELAJA
LAN ŽENA PE ČISO MINAG
FILID UM AZE TSA DOKAK
ER SEMT OPL OZ AMUD IL
KJA REČ VLE MIME SOLZR
ZMA KAR ONI IZ VOLITEM
ŽAL OGI METJ ADMEŽ ERT
IP AMRZ LOSČ IMN AJPOS
LAI NO RAKA MZŽA LO GE
MALI COIM AMOČ EŽ ELIT
O RBOD JAKSE NADET AMI
DOB ER TEK ŽE LIMH VAL
AL EPA

razločiti besedo od besede. Kdor je »znal« tako brati, je prebral:

»Imate danes kaj dobro malico?«

»Imamo, če želite, golaž z makaroni ali pa mrzlo. S čim naj postrežem?«

»Dajte mi golaž z makaroni.«

»Izvolite!«

»Mrzlo sem imel včeraj, ker sem toplo zamudil.«

»Kako, da ste zamudili?«

»Flanže na peči so mi nagajale, pa nisem utegnil.«

»Oh, revček! Naj vam pa danes zato bolj tekne, dober tek želim!«

»Hvala lepa!«

Kdor je tako prebral besedilo, temu ni bilo težko uganiti, kdo sta tovariš in tovarišica na posetnicah. Če preberemo pravilno posetnico: PERA ŽUJETIČ ČENAK, odkrijemo v njej: KURJAČ ETAŽNE PEČI. V drugi posetnici: TINCA ŽERTON BOV-ESAN pa STREŽNICA ABONENTOV.

Tako! Ste se z reševanjem kaj dosti mučili? Morda si želite še v prihodnje takih ugank ali vam ugajajo drugačne? Sporočite!

KRIŽANKA »CC« III.

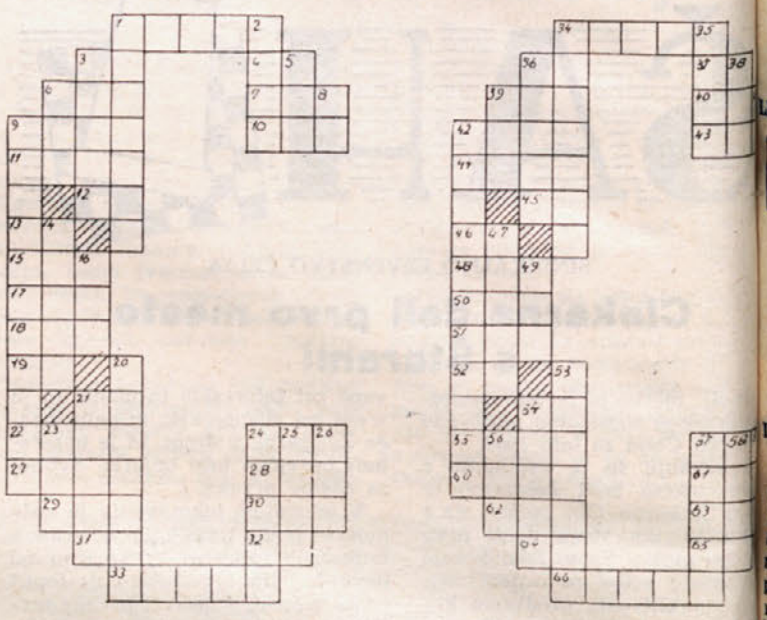

zaimek, 19. srbsko-hrvatski predlog, 21. barij, 22. gora v Grčiji — znana po starinskem samostanu, 24. velika riba, 27. veliko pristanišče ob Jadranu, ki kljub temu, da je naše, še vedno pripada Italiji, 28. žensko ime, 29. star slovenski veznik, 30. zdravilo, 31. vzklik bolečine, 32. brom, 33. zadnja košnja, 34. važno pristanišče v Lerantskem zalivu, 36. kopija — kratica, 37. mednarodni avtomobilski znak Nizozemske, 39. ruska reka, 40. del tedna, 42. kratica velikega mariborskega industrijskega podjetja, 43. reka v Indiji, 44. lahko hlapljiva tekočina, 45. kazalni zaimek, 46. kalcij, 48. grška črka, 50. kraj, kjer so v večjih mestih Nemci med vojno — strpali Žide, 51. isto kot 18 vodoravno, 52. osebni zaimek, 54. dva različna soglasnika, 55. plemenit plin, 57. ocet, 60. zelo reklamirana juha — izdelek podjetja v Izoli, 61. amerikanski vzdevek za bivšega predsednika ZDA — Eisenhowra, 62. prijazen gozdiček, 63. dvojica, 64. kvartaški izraz, 65. ploskovna mera, 66. trud.

Navpično:
1. kraj ob cesti Celje—Ljubljana, 2. glavno mesto severno evropske države, 3. mesto v Vojvodini, 5. grmovje, 6. gradbeni material, 8. kmetijska zadruga, 9. umetno gnojilo, 14. del hiše, 16. cela, 20. jadranski otok, 21. jugoslovanska reka, 23. število, 24. jadranski otok, 25. prostor v gledališču, 26. in strijska rastlina, 34. poleg re plače, zelo pogost vir zaslužka, gorovje v Južni Ameriki, 36. re tica, 28. industrijska rastlina, društvo inženirjev in tehnikov, dva različna soglasnika, 42. del izmed naših republik, 47. gla mesto balkanske države, 49. 53. poten, 54. gozdni čuvaj, enota za delo, 57. likovni umet 58. prvi letalec, 59. velika ptica ujeda.

POSLEDICA

Prijatelji so se dogovorili, se dobijo v obratu družbene hrane, kjer se bodo lahko mi pogovorili.

Nekdo izmed njih je prišel svoji družbi s precejšnjo zam in se takole opravičil:

Narekovaj spodaj dvop preklete zapornice vejica kl smo mislili vejica da bo zdaj bolje vejica ko smo dobili n lokalne avtobuse vejica pa ista figa vejica ker so zapor vedno spuščene klicaj nareko zgoraj.

»Ja, Lojze, kaj si znorel?« ga zaskrbljeno vprašali prij lji.

Narekovaj spodaj dvopičje sem ne vejica samo novo str pisko smo dobili v podjetju jica pa ji moram vsa ločila tirati pika narekovaj zgoraj.

Spoznajmo naše obrate

TOPILNICA

(Nadaljevanje in konec)

Tvorba cinkovega prahu: Pri destilaciji cinka v horizontalnih retortah dobimo kovino cink v dveh oblikah, in sicer:

1. cink v obliki tekočega cinka v predležih in
2. cink v prahu v obliki prahu, ki vsebuje približno 93 do 94 % cinka v metalu v alonžah.

Kako nastaja cinkov prah? Cinkov prah nastaja, kot že omenjeno v alonžah, tako da se cinkove pare izredno hitro ohlade in površinsko oksidirajo. Čim več teh izredno majhnih kapljic preide preko kondenzatorja v alonžo, kjer se pri znižanju temperature izpod tališča ohlade in tudi delno oksidirajo. Oksidacija cinkovih hlapov pa je možna samo v prvih urah destilacije, dokler se šarža ne segreje na dovolj visoko temperaturo. V glavnem se tvori cinkov prah v času od prvega vlečenja cinka.

Manever: Pod imenom manever pojmujemo v proizvodnji cinka tiste delovne faze, ko se izmenjujejo med procesom pokvarjene retorte in zamenja šarža. Čas predelave, to je destilacije v naših pogojih, traja približno 20 ur. Ostali čas pa je potreben za izvajanje manevra. Po svetu traja čas destilacije tudi do 48 ur. Posamezne faze manevra so:

1. odstranitev alonž in grobo sejanje cinkovega prahu;
2. zadnje ali drugo vlečenje tekočega cinka;
3. odstranitev in čiščenje predležev;
4. čiščenje ogorkov iz retort;
5. kontrola retort;
6. menjanje pokvarjenih retort;
7. ponovno čiščenje retort od tekoče žlindre;
8. polnjenje retort z novo šaržo;
9. nastavitev, zametavanje in zažig predležev in
10. nastavitev alonž.

Vse te operacije manevra se v naši tovarni še vedno opravljajo ročno. V svetu že dalj časa uporabljajo stroje za dve najbolj težki delovni operaciji, kot praznenje ogorkov iz retort in polnjenje retort z novo šaržo. Tudi v naši tovarni se bo v teku letošnjega leta uvedlo pri obeh novo zgrajenih pečeh mehanizirano, to je strojno šaržiranje in čiščenje retort. V relativno kratkem času pa se bo v celi topilnici prešlo na delo s stroji in to predvsem iz razloga, da se odpravi izredno težavno in visoki temperaturi izpostavljeno fizično delo, in tudi zato, ker mora biti manever izveden v čim krajšem času. Vsako zavlačevanje manevra nam skrajšuje čas destilacije, ki je že tako zelo skopo odmerjen. Za izvedbo vseh delovnih faz manevra je potrebno tri do pet ur pri ročnem obsluževanju. Pri mehanskem obsluževanju dveh najtežjih faz dela pa se čas manevra občutno zmanjša.

V naši topilnici se še vedno uporablja za obsluževanje destilacijskih peči samo fizična sila. Vsak topilec obslužuje 18 do 21 komadov retort. To obsluževanje pa od topilca zahteva zelo visoko strokovnost in naglico, ker mora vse faze manevra izvesti hitro in vestno. Poleg navedenega se zahteva od topilcev tudi izredno važen faktor, to je fizična vzdržljivost pri zelo visokih temperaturah. Tako obsluževanje imenujemo skupinsko. Pri tem sistemu obsluževanja se manever na vseh pečeh začne istočasno, kar seveda povzroča vrsto neugodnosti. Zaradi plinov in prahu, ki nastanejo pri posameznih fazah manevra, je vidljivost in ozračje zelo slabo. Prostori se zaradi večjega števila topilcev neprimerno utesnijo, kar mnogokrat povzroča tudi težje ali lažje nezgode.

Glavna pomanjkljivost klasičnega načina pridobivanja cinka z destilacijo v horizontalnih retortah je težko fizično delo pri obsluževanju peči, potreba po velikem številu kvalitetne in kvalificirane delovne sile in daljši čas trajanja manevra. Vse to seveda občutno vpliva tudi na podražitev proizvodne cene, kakor tudi na vodenje samega procesa destilacije.

Še nekaj vrstic o obsluževanju destilacijskih peči. Med časom destilacije obslužuje destilacijsko peč kurjač peči. Njegova dolžnost je pravilno kurjenje, to je segrevanje destilacijske peči po določeni temperaturni krivulji, nadalje prediranje predležev, ki se zaradi močne redukcije zadelujejo, zametavanje — zadelovanje stičnih mest med retorto in predležem, vlečenje in vlivanje tekočega cinka ob prvem vlečenju, stresanje cinkovega prahu iz alonž, grobo sejanje cinkovega prahu in praznenje med destilacijo pokvarjenih retort. Seveda je glavna in prva naloga točno kurjenje peči.

Manever, katerega izvajajo topilci, pomeni zaradi izrednih neugodnosti, najbolj občutljivo mesto.

Najprej, pred začetkom manevra, se zamenjajo vse pokvarjene retorte z novimi, katere se med časom destilacije segrevajo — temperirajo na temperaturo približno 850° do 900° C. Po menjanju vseh retort se prične s poslednjim ali drugim vlačenjem tekočega cinka iz predležev — kondenzatorjev v posebne ponovce — vozičke za vlivanje, kar opravita pri vsakem vozičku dva topilca. Poln voziček se zapelje na kraj vlivanja, kjer se posnamejo na površini nastali trebeži. Cink se vliva v posebne kalupe v oblike plošč ali palic. Po vlečenju cinka topilci snamejo predleže, kateri se morajo temeljito ostrgati s posebnim strgalom, da se odstrani na stene nalepljen metal in oksidne delce. Predleže se naloži v določenem vrstnem redu na mesta, kjer čakajo na ponovno uporabo. Sledi čiščenje oken destilacijskih peči od eventualnega metalnega cinka ali oksidov, ki se zbirajo v za to pripravljene posode. Čiščenje retort ob ustju se izvaja s posebnimi dobro zaostrenimi železnimi drogovi. Takoj nato se prične s čiščenjem ogorkov iz retort. Po temeljitem — dvakratnem čiščenju se vse retorte pregledajo z najbolj uspešno metodo, s povečanim pritiskom plina v peči. Delno pokvarjene retorte se po možnosti zakrpajo ali pa naknadno zamenjajo z novimi. Še ponovno čiščenje oken destilacijskih peči od ogorkov nam da pripravljeno peč za ponovno polnjenje šarže. Polnjenje je druga izredno teže delovna faza, ki pa mora poleg ga biti še hitro gotova. Po pol nju se ponovno očistijo okna de lacijskih peči od šarže, katera je raztrosila po oknu. Šarža se ra na kup, kjer ostane, do nas njega dne. Končano polnjenje končan manever, govorijo stari pilci!

Prav imájo! Vstavljanje in metovanje ter zažig predležev sodi med najtežavnejše faze d Pri tej fazi dela je potrebno veliko strokovnosti, predvsem občutka, kako se izpod roke la vrže ilovica na stično mesto retorto in predlež, da ne odp Pri zažigu ilovice je ravno potrebno zelo paziti, kako in kakšne mere se zažiga. Vsa ta za je zelo pomembna, saj lahko bo opravljena mesta popravlj izpad proizvodnje, prekomerno lepljene predleže s cinkom in h kri pri kurjačih, ki so dolžni bo opravljena mesta popravlj Še hitro naložen cink v plošča kupe, da se lahko odpeljejo v s dišče ter tolčenje predležev in ranje naslag ne pomeni preve ga zadržka. S pometanjem in čiš njem delovnega mesta pa top zaključijo manever.

V tako kratki in poljudni ob nakazano delo manevra ne po že vseh naporov, ki se vlagajo izvajanje posameznih faz, kakor di ostalih del v topilnici, temve orientacijsko nakazujejo delo v šem osnovnem obratu.